

Revistă premiată cu medalia și diploma „Pamfil Șeicaru” pentru literatură 2008 și „Premiul de excelență” al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România 2011-2012

Climata

142
Anul 15
octombrie 2021

Director fondator: Ion Iancu Vale

Director editor:

prof.dr. Gheorghe-Valerică Cimpoaia

Director imagine: Anton Gagiu

literare

Revistă literară și de cultură românească

Fondată: mai 2007

Sălcii toamna, de Vincent van Gogh

Climate literare

CUPRINS

Vladimir Maiakovski/ Poeme...3
Gheorghe Valerică Cimpoacă/ În căutarea adevărului (60)...4
Anton Găgiu/ Poetul necuvintelor...6
Mihai Batog Bujeniță/ Un om, două istorii...8
Vavila Popovici/ Iubirea cuprinde și gândul veșniciei...10
Adrian Botez/ Poeme...12
George Petrovai/ Curajul de a fi oameni...13
Augustin Ostace/ Sapienokoronasaga...15
Dan Teodorescu/ Mariana Stratulat...16
Stelian Platon/ Inocente victime...17
Stefan I Ghilimescu/Revelațiile unui paladin îndrăzneț...18
Nicolas Dima/ Evoluție-De la entuziasm la cinism...19
Ithaca/ Colaj liric...20
Ion Iancu Vale/ Poeme-(„Revelatii”-2014-)...21
Julia Henrieta Kakucs/ Din nou octombrie...22
Gheorghe.Constantin Nistoroiu/ Artur Gabriel Silvestri- Misiune și vocație într-un cuvânt și țară...23
Adriana Weimer/ Poeme...25
Mircea Deciu/ Înconjurul lumii înainte de periplul Lui Magelan (III)...26
Paul Leibovici/ La stâna lui Nea Ion...28
Constantin Șelaru/ Mistrețul din Groasa...29
Nicolae Dina/ Un act critic responsabil...31
Angela Burtea/ Despina...33
Gruia Cojocar/ Nerăbdarea țărănească...34
A.G. și I.I.V./ Doliu la Climate literare/...36
George Anca/ Din până la Dumnezeu...37
Simon Petru Enaru/ Iluzii de ambe sexe...39

INFO CLIMATE

Coperta 1
„Sălci toamna”
de Vincent van Gogh

CONTURI PENTRU DEPUNERI DESCHISE LA BANCA TRANSILVANIA TÂRGOVIȘTE

RO54 BTRL 01601201U02393XX - pentru depuneri în LEI - RO 04 BTRL EURCRT00U0239301 - PENTRU
DEPUNERI ÎN EURO (SWIFT: BTRLR022) - USD: RO44BTRLUSD CRT00U0239301

Redacții asociate - România:

Bacău, Bistrița, Brașov, Cluj-Napoca, București, dev,
Focșani, Iași, Suceava, Turnu-Severin, Hunedoara,
Mangalia, Olănești, Dragnea, Ploiești.

Alte țări: Anglia, Australia, Belgia, Canada,
Danemarca, Elveția, Franța, Germania, Gibraltar,
Israel, Italia, Macedonia, Portugalia, Republica
Moldova, Serbia, Spania, SUA, Ucraina.

Redactor șef: Ion Iancu Vale

Redactor șef-adjunct: prof.dr. Gheorghe Valerică Cimpoacă

Colegiul redacțional: Anton Găgiu, Florea Turiac, George
Piteș, Vasile Didoacă Dojana, Ion Teodor Palade, Sebastian
Drăgan, Carmen Georgeta Popescu

Fondatori:

Ion Iancu Vale
Mircea Cotârță
Sebastian Drăgan

Colaboratori principali: Mihai Antonescu, Nicolae Bălașa, Elena Buică, Roni Căciularu, Luca Cipolla, George Coandă, Florian Copcea, Melania Cuc, Emilia Dănescu, Mircea Drăgănescu, George Filip, Dan Gîju, Dimitrie Grama, Dragoș Niculescu, Djamel Mahmud, Menuț Maximilian, Gavril Moisa, Octavian Mihalcea, Monica Mureșan, Ștefan Lucian Mureșanu, Florin Vărlan Neamțu, George Petrovai, Vavila Popovici, Georgeta Resteman, Puiu Răducanu, George Roca, Viorel Roman, Dorel Schor, Claudia Serea, Gabriela Căluțiu Sonnenberg, Al. Florin Țene, Baki Ymeri, Virginia Mateiaș, Gheorghe Neagu, Mihai Merticaru, Ioana Stuparu.

Răspunderea deontologică a materialelor publicate aparține exclusiv semnatărilor

Revistă editată de Societatea Culturală și Prietenie „LA NOI ACASĂ” Târgoviște ISSN 1843-035X

Revista apare în colaborare cu Societatea Scriitorilor Târgovișteni

Tehnoredactare: Mariana Briceag; Secretariat: Reta Sofronie Iancu; Administrare site: Dorin Let

Poeme

Vladimir MAIAKOVSKI
(19.07.1893-14.02.1930)

Cum am devenit câine

Păi, acesta e totalmente de nesuportat!

De-a-ntregul, cum sunt, sunt mușcat de ură.

Mă-nfurie nu astfel, precum vouă vi s-ar întâmpla:

precum câinele la chipul lunii cu fruntea goală - m-aș prinde la toate a urla.

Probabil, nervii...

Voi ieși

să mă mai plimb,

iar pe stradă nu mă voi calma, pe nimeni n-oi lăsa în pace.

Cineva mi-a strigat de seară bună.

Trebuie să-i răspund, firește:

Ea - mi-i cunoscută.

Vreau.

Simt -

nu pot omenește.

Ce-i cu obrăznicia asta?

Dorm, sau mi se pare?

M-am pipăit:

eram la fel ca altădată chipul - același, cu care m-am obișnuit.

Îmi linsei buza,

iar de sub buză -

un colț mi s-a ivit.

Fața mi-o acoperii îndată, de parcă mi-aș sufla nasul.

Mă repezii spre casă, iuțindu-mi pașii.

Ocolesc cu grijă postul de poliție, dar, asurzitor, răsună dintr-o dată:

"Vardiste!

O coadă!"

Dau cu mâna și - încremenesc!

Pe asta,

mai evidentă decât colții,

n-o observasem în nebună goană:

de sub mantou

mi se zburli o coșcocea coadă

și-mi flutură din urmă

mare, de câine, de dulău.

Acum, ce-i de făcut?

Unul urlă și gloata prinse a se aduna.

Celui de-al doilea i se adaugă al treilea, al patrulea.

Înghesuiră rău de tot o bătrânică.

Ea, crucndu-se, despre diavol striga ceva.

Iar când, zburbindu-și pe mutră

mustățile-măturoaie,

năvăli gloata de haram,

enormă,

furioasă,

eu mă pusei în patru labe

și prinsei a lătra:

Ham! ham! ham!

Ei și!

Desface ochi cât banița

Gazeta... Parcă mușcă.

Ne mai împoașcă granița

miros de praf de pușcă.

Aceste știri, cu miile,

ne-nvață în furtună.

Ni-s bune bucuriile,

tristețea nu e bună.

Furtunile istoriei,

oceanul cât l-or bate,

cu vasele victoriei

le-om spinteca pe toate.

Nu mai înțeleg nimic

Intrai la frizer, spusei - liniștit:

"Fiți bun, pieptănați-mi urechile".

Dintr-o dată netedul frizer s-a aricit,

fața i se alungi, ca cea

a unei pere coapte, fragile.

"Nebunule!

Roșcovanule!" -

tresăriră-săriră cuvintele.

Între culmi, sudălmile agonizau ca-n

vreme veche

și în-de-lu-u-ng

capul cuiva chicotea,

smulgându-se din gloată, ca o

bătrână ridiche.

Versuri despre diferențele de gust

Calul spuse,

privind spre cămilă:

"Ce corcitură

gigantică, de cal, -

să-i plângi de milă".

Cămila însă

strigă la rândul ei:

"Parcă tu ai fi cal, tată?!

Tu

pur și simplu nu ești

decât o cămilă subdezvoltată".

Și doar unul Dumnezeu

cu barba și pleata cărunță

știa din cele făptuite

că de fapt

acestea erau animale

de neamuri diferite.

În căutarea adevărului (60). Schimbarea la față a omului și a planetei Pământ

„Fiecare reedităm destinul lui Adam; decât că acesta a fost scos din paradis, iar noi dintr-un mare somn istoric”, Emil Cioran

Gheorghe Valerică CIMPOCA

Prof.dr. Gheorghe Valerică CIMPOCA

Văzută de oriunde, din spațiu sau de pe suprafața ei, planeta Pământ se află în schimbare continuă încă de la apariție. Până la apariția omului, la baza tuturor schimbărilor a fost natura care a influențat în special clima de la suprafața planetei. O dată cu apariția și înmulțirea oamenilor, planeta a început să fie exploatată necontrolat de resursele ei, iar acum este în pericol de a nu mai avea un mediu natural normal, punând în pericol existența speciei umane și nu numai. Au apărut schimbări climatice extreme, datorate în principal omului, ce conduc la deteriorarea condițiilor necesare vieții acestuia: temperatură, aer, apă potabilă, habitat, condiții de hrană. E timpul de o schimbare radicală în atitudinea omului față de natura înconjurătoare și față de semenii lui. E timpul de o schimbare a omului și față de planeta pe care s-a născut și pe care trăiește. Pentru acest lucru, comunitățile umane, fie ele statale sau uniuni regionale, trebuie să ia atitudine față de planeta care îi găzduiește și să acționeze responsabil pentru menținerea unui echilibru între ele și natură. Planeta trebuie să fie exploatată sub capacitatea maximă de regenerare a resurselor, să fie redusă poluarea acestea până la zero, Este nevoie de o schimbare radicală în viața oamenilor, fără perturbări majore și care trebuie acceptate de majoritatea lor. În evoluția omului planetar au existat perioade de schimbare „la față”, a unor popoare și țări după evenimente importante din viața lor, petrecute pe o perioadă mai scurtă sau mai lungă de timp, în care aceste țări au fost fie ținute „prizoniere”, fie ocupate; fie depopulate prin deportarea băștinașilor. Toate țările planetei Pământ s-au confruntat cel puțin o dată cu o criză majoră înregistrată la nivel: fie economic, fie social sau politic. De cele mai multe ori crizele au avut drept cauză una sau mai multe din aceste nivele și au cuprins numai o parte dintre țările planetei. Mă refer la exodul evreilor din antichitate, depopularea Africii prin trimiterea de sclavi pe pământurile Americii, cruciadele, inchizițiile, războaiele locale și terminând cu cele două războaie mondiale, criza armelor nucleare, criza războiului rece, criza terorismului. După anul 2000 au mai fost și alte crize mondiale

recunoscute sau nerecunoscute. Ieșirea dintr-o criză, fie ea de orice fel, este grea și dureroasă pentru majoritatea populației din zona de criză. Multe crize sunt evitate prin măsuri necunoscute de publicul larg care sunt luate prin decizii „surprinzătoare”, cum ar fi invadarea unor țări așa zise „teroriste”, care să genereze bani prin fabricarea de arme sofisticate sau scumpirea surselor de energie: petrol, gaze, energie electrică. Cum toată omenirea se îndreaptă galopant spre faliment din cauza resurselor limitate ale planetei, trebuie să găsim alte motive de criză care să limiteze accesul la resursele planetei. Motivul principal al crizei planetare este numărul mare al populației planetei, care se apropie de opt miliarde de locuitori. Neputând ține sub control creșterea populației a trebuit să apară, în anul 2020, o criză mondială de sănătate care să-i reducă numărul. Întrebarea care se pune este dacă coronavirusul ucigaș „a scăpat din cușcă sau i s-a dat drumul”,? Cum care cușcă? Cușca în care a fost ținut și hrănit!!! Acesta, scăpat, s-a năpustit rapid peste oamenii fără apărare și s-a răspândit rapid pe întreaga planetă. Peste această criză de sănătate se suprapune pe zone din ce în ce mai mari crize datorate economicului, politicului și socialului. Este o consecință a politicilor de guvernare a majorității țărilor, care au căzut în capcana globalizării și au devenit colonii în cadrul așa numitelor „uniuni regionale”, căzând ca popicele una după alta, lăsând guvernarea în mâinile unor minoritari care domină planeta. Multe dintre națiunile moderne au căzut în delir, abia mai rezistând în fața unei crize mondiale fără precedent în istoria omenirii. La fel ca și marele scriitor și filozof Emil Cioran și eu „...Iubesc istoria României cu o ură grea. ...Să ne fi născut din oboseala romanilor și din lacrimile dacilor? ...Nu pot iubi decât o Românie în delir ... Nu este deloc comod să te fi născut într-o țară de a doua mână. ...O Românie fanatică este o Românie schimbată la față. Nu pot vedea destinul României decât patetic.” (Cioran, Schimbarea la față a României, 1936). România, ca și alte țări, a trecut prin multe etape de transformare de la tradiționalism la modernism, cristalizând un echilibru democratic și va cădea răpusă de fantoma ce bântuie planeta: globalizarea. Această fantomă a creat o criză mult mai periculoasă decât orice formă de criză care s-a petrecut pe planetă, a influențat negativ poporul român de-a lungul istoriei, fiind: cotropită de romani, turci, huni, unguri, ruși și alți invadatori, convertită forțat la fascism, comunism, iar acum la colonialism economic. Poporul român, ca și alte popoare, se confruntă cu o fantomă ucigașă, deoarece, nu

ni se arată, nu știm cine este în spatele ei, fantomă care nu are principii pe care să le aplice și nici ce intenție are cu popoarele și cu planeta Pământ. Este ca o umbră ce se extinde din ce în ce mai mult acoperind cu întunericul ei întreaga suprafață a Terrei. Totul este învăluit în mister și ținut în mare taină de un număr mic de oameni fără iubire față de semeni și fără credință într-un Dumnezeu. Existențialiști atei, prin definiție, aceștia propagă cultul puterii și al banului, cultul materialismului, cultul morții, traseul dramatic al istoriei, declinul escatologiei, precum și anihilarea civilizațiilor. Ei se bazează pe cunoștințele științifice ale omului modern, pe care îl consideră mai presus decât Dumnezeu. De asemenea, pe omul „de știință”, îl consideră deținătorul adevărului universal și îi urmează indicațiile pentru aplicarea „descoperirilor”, în viața lor. Aceste descoperiri ale omului sunt de cele mai multe ori capcane în evoluția vieții pe Pământ. Dacă privești în retrospectivă și din afara evenimentelor nu se poate să nu observi schimbări ale omului și ale planetei Pământ, schimbări în bine sau de cele mai multe ori în rău. Omul oscilează constant între extremitățile acestor capcane, între viață și moarte, între bine și rău, între demonic și angelic. El se zbate într-o perpetuă dispută cu divinitatea, deși regretă fervoarea și vitalitatea religiei și a evangheliei, prin imprecizia „Forța asta absurdă care te face să-l strângi pe Dumnezeu la piept, ca pe o ființă scumpă în agonie, să-i ceri o ultimă dovadă de dragoste...”, (Emil Cioran – Schimbarea la față a României). Toți oamenii planetei așteaptă „o schimbare la față”, a lor și a planetei Pământ, în care să se găsească în armonie unii cu alții. Se așteptau ca după societatea cunoașterii să urmeze o societate a conștiinței, societate care să le ofere tuturor un trai decent, o viață liniștită și spirituală, o pace eternă. Se așteptau la o transformare a omului din „homo sapiens” în unul îndumnezeit, care să se apropie mai mult de Creatorul universului, cel care l-a făcut pe om după chipul și asemănarea Lui. Dar nu s-a întâmplat încă acest lucru cu toate că am trecut în secolul al XXI-lea după venirea lui Iisus pe Pământ. Iisus a venit pe Pământ cu un scop și anume să salveze omenirea de la moarte și prin transfigurare să o treacă spre o viață veșnică. Pentru acest lucru, El s-a sacrificat, a fost răstignit pe cruce, îngropat, după care a înviat și s-a ridicat la cer. Cât a trăit printre oameni, în timpul vieții sale pămâtenesc, Iisus a făcut multe minuni. Acestea au fost fapte supranaturale care sunt menționate în evangheliile canonice. Minunile făcute de Iisus au fost multiple și se reflectă atât asupra oamenilor cât și asupra planetei: vindecări de boli; dezlegări; învierea morților și control asupra naturii. Apostolii au cunoscut nu numai împlinirea în El a tainelor prezise de lege și de proroci, ci poate și faptul că sfârșitul sfatului negrăit al lui Dumnezeu despre lume și despre iconomia Lui nu poate fi cuprins de nici una din fapte, decât numai de marea Lui pronie și judecată, prin care toate înaintează cu buna rânduială spre sfârșitul cunoscut de mai înainte numai de Dumnezeu. Omului i-a fost dată de Dumnezeu libertatea de alegere a

modului cum să-și petreacă viața pe acest pământ. Pentru acest lucru El i-a lăsat moștenire cele mai minunate învățături și daruri. Dacă îl urmezi pe El care spune; „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața..... Să nu vi se tulbure inima și nici să vă înspăimânte....Vă las pacea mea...” nu vei avea decât de câștigat. El ne vorbește de pacea care nu tulbură nici o durere și este compatibilă cu suferința. Această pace este supranaturală și este produsul unei încrederi în Dumnezeu. Vrei să ai pace? Trebuie să te apropie de El! E o pace care îndepărtează frica. Una dintre minunile lui Iisus care se reflectă în realitatea umană este schimbarea la față a Lui, care se petrece pe muntele sfânt Tabor, în prezența a trei apostoli și a prorocilor Moise și Ilie și este o arună și o chezașie a transfigurării finale. Prin această minune ni s-a arătat că firea zidită poate fi schimbată sub acțiunea harului și că este aptă să primească energiile divine și să se îmbrace în lumină. Prin strălucirea luminoasă a feței Domnului, apărută pe munte, apostolii au fost călăuziți tainic, în chip negrăit și necunoscut, spre puterea și slava lui Dumnezeu. Dacă omul urmează învățăturile lui Iisus, va reuși să iasă din imensa criză în care se află. Pentru aceasta, omul trebuie să renunțe la multe orgolii. Printre orgoliile omului, cel mai periculos este că el se crede în centrul universului, mai presus decât Creatorul, Dumnezeu. El vrea să domine și să stăpânească totul, inclusiv universul. Pentru acest lucru a cercetat și dezvoltat arme și echipamente care să distrugă totul în cale. Nu s-a sfiit să arunce cu bomba nucleară asupra orașului Hiroșima, chiar de ziua schimbării la față a lui Iisus (6 august 1945), omorând 85.000 de oameni nevinovați în câteva minute. Coaliția numită NATO nu s-a sfiit nici ea să bombardeze orașul Belgrat de ziua învierii domnului (Paște 1999, 25 martie). Au fost aruncate peste Serbia 200 de tone de combustibil nuclear, 50.000 de rachete cu uraniu sărăcit, care au dus la o epidemie de tumori maligne. În jurul planetei Pământ se află mii de gunoaie pământești datorate unor sateliți artificiali lansați de om în scopuri militare și de spionaj, care au ieșit din uz. Planeta Pământ arată ca o pasăre jumulită gata să fie sacrificată la masa bogaților. Toți doresc o schimbare, dar fiecare dorește schimbarea lui, pe care o vede numai prin prisma îmbogățirii sau câștiguri de puteri și plăceri personale. STOP! Nu așa se face o schimbare în bine!!!. Revenim la schimbarea la față a lui Iisus care exprimă o schimbare adevărată și trebuie urmată de oameni. Prin strălucirea luminoasă a feței lui Iisus, apărută pe muntele Tabor, apostolii au fost călăuziți tainic, în chip negrăit și necunoscut, spre puterea și slava lui Dumnezeu de toate faptele necuprinsă, învățând că lumina ce s-a arătat simțurilor lor e simbolul ascunzimei nearătate. E timpul ca omul să gândească altfel și să pătrundă cu simțurile lui spre alte lumi necunoscute încă pe Pământ, să primească harul cel mai de preț de la Creator și anume harul iubirii. Este timpul de o schimbare radicală în viața lui și o dată cu aceasta și schimbarea a planetei Pământ.

Va urma

POETUL NECUVINTELOR

(Nichita Stănescu 31.03.1933 - 13.12.1983)

Anton GAGIU

Aproape zi de zi pe strada pe care locuiesc trec pe lângă nea Costică, un anticar ce-și întinde „operele” pe trotuar la umbra unui gutui și îndeamnă trecătorii din preajmă, cel puțin să le privească, dacă nu doresc să le și cumpere. Nu a fost dată să trec pe lângă el și să nu arunc o privire. Deunăzi, ochii mi-au căzut pe o operă rară care-mi lipsea din bibliotecă „Nichita Stănescu-Ordinea cuvintelor, 300 de poeme”, Editura Cartea Românească, 1985. Doamne, ce noroc pe mine! M-am târguit cu nea Costică așa de amorul artei, ca să-l fac mai important față de trecători, dar aș fi cumpărat cele două volume la un preț de zece ori mai mare decât mi-a cerut. Evident că nu i-am spus. Luând în mâinile mele acele volume ale POETULUI NECUVINTELOR am simțit că dau timpul înapoi și-l văd pe autor cu mulți ani în urmă călare pe Centaur arătând poeziei încotro să apuce. Oh, da! Eram fermecat de poezia lui pentru că el, Nikita Stănescu a dat cuvântului poetic alt sens, l-a slobozit ca să poată zbura spre stele, a încorporat în el o filozofie de viață nemaîntâlnită, cu alte cuvinte a revoluționat spiritul poetic. Nikita Stănescu este un inventator, el a inventat poezia ce farmecă, te lasă fără grai, încât, citind-o ai impresia că cineva nevăzut ți-a turnat opiu în cafea. Am spus

inventator, iar nu creator pentru că opera lui este dincolo de creație, el este inovator lingvistic și poetic. Aparține neomodernismului românesc al anilor 60/70 temporal și formal, deși a debutat înainte de deceniul șase al secolului trecut. Biologic are rădăcinile pe meleaguri prahovene, tatăl său Nicolae Stănescu era descendent al unor țărani prahoveni veniți la oraș pentru un trai mai bun la începutul secolului XX. Mama lui, Tatiana Cereaciuchin era din Voronej/ Rusia, fiică a generalului Nikita Cereaciuchin (din armata țaristă), refugiat la Constanța după Revoluția din Octombrie, iar de aici a ajuns la Ploiești unde s-a stabilit. Poetul a fost botezat Nikita după bunicul său generalul. Deși scurtă viața poetului NECUVINTELOR a fost tumultoasă din toate punctele de vedere: literar, familial, amoros, a creat o operă nemuritoare ce va ocupa unul din locurile cele mai de sus în literatura română. A fost căsătorit de trei ori: cu prima soție Magdalena Petrescu s-a căsătorit în 1952 (deci la doar nouăsprezece ani), acest mariaj a durat doar un an; zece ani mai târziu s-a recăsătorit cu Doina Ciurea care i-a inspirat volumul „O viziune a sentimentelor” volum apreciat de critica de specialitate a vremii; ultima căsătorie a fost în anul 1982 cu Todorîța (Dora) Tărăță, căsătorie căreia i-a pus punct viața, pentru că pe 13 decembrie anul următor poetul a sfârșit tragic după o grea și fulgerătoare suferință. Am spus mai sus că opera poetului aparține neomodernismului românesc al anilor 60/70, dar debutul său literar s-a petrecut în anul 1957 (la 24 ani) când a debutat simultan cu trei poezii în revista „Tribuna” ce apărea la Cluj-Napoca și „Gazeta literară” care apărea la București. Am spus că viața sa a fost tumultoasă din toate punctele de

vedere. Dincolo de cele trei căsătorii Nichita Stănescu a trăit o poveste de dragoste furtunoasă, dar și cu rol deosebit de creativ, cu poeta Gabriela Melinescu pe care a cunoscut-o în anul 1964. În tensiunea relațiilor lor Nichita dă viață celor mai explozive creații ale sale. Fiorul acestei relații răzbate aproape în fiecare din creațiile sale de după 1964. Era ca șuvoiul unei ape ce prinde viață la izvor, iar apoi se strecoară printre munții și dealuri spre a-și atinge împlinirea în Marea cea Mare. Poetul vede cuvintele cum prind viață în mintea lui, apoi își conturează existența perenă prin cuvinte într-un univers unic, metafizic, numai de el cunoscut. Poezia este un mister total pentru că autorul ei creează șaradă după șaradă de parcă ne-am urca într-un carusel și nu mai știm dacă undeva există o stație de oprire. Nu știm dacă trăim poezia lui în prezent sau ne ia cu ea în viitor pentru a ne descoperii miracolul existenței. „Eu fac parte din categoria luptătorilor pe care nu-i intimidează ceea ce nu știu de la părinții lor și nici ceea ce părinții lor nu știu de la părinții lor” spunea Nichita Stănescu. Cu alte cuvinte poetul recunoaște că opera sa e o luptă continuă pentru cunoaștere, de aceea el trăiește într-o tensiune continuă între ceea ce există și ceea ce nu există, între cunoaștere și necunoaștere, e ca și cum ar stabili un echilibru între ceea ce este și ceea ce nu este, cumva între prezență și absență. Nichita Stănescu

nu inventează adevăruri și nici nu scoate în evidență „dovezi” false despre valori morale care nu există, e destul de pământean în ceea ce scrie, dar în același timp este și cosmic pentru că răzbate prin timp și spațiu și nu este oprit de nimeni și de nimic. Nu mă pot opri acum la exemplele de trăire metafizică din opera sa care intră în contradicție cu morala vremii și care au trecut de cenzură, fie poate pentru că aceasta nu le-a descoperit, fie pentru că, da, le-a descoperit, dar opera era mult prea frumoasă cu ele decât fără ele și a... înmuiat-o, așa că a închis ochii. Nu veți găsi în poezia lui Nichita Stănescu un vers închinat epocii de aur în care a trăit pentru că el a trăit dincolo de ea, în alt spațiu și timp și nici măcar nu a băgat-o-n seamă. Mă întreb ce s-ar fi întâmplat nu cu omul, ci cu poetul Nichita Stănescu dacă nu ar fi trecut... dincolo la cincizeci de ani. Unde ar fi urcat opera sa? Cosmosul nu ar fi fost îndeajuns pentru că deși este nemărginit nu ar fi putut opri valul imaginației, adevărul și calea spre cunoaștere a poeziei sale. Să facem o scurtă incursiune în... istoria creației lui Nikita Stănescu. În anul 1969 scoate volumul „Necuvintele”. Acest volum primește premiul USR în acel an. Este un premiu prea mic pentru valoarea operei. „Necuvintele” lui sunt bijuterii ale creației literare nu numai în plan intern, ci în istoria literaturii universale. A trebuit să mai treacă încă șase ani pentru ca Nikita Stănescu să primească un premiu pe măsura valorii sale literare. În anul 1975 primește premiul „Johann Gothfried von Herder”. Să mai spunem că a mai primit premiul „Mihai Eminescu” al Academiei Române în anul 1978. A fost în cărți, propus de către Academia suedeză și pentru premiul „Nobel” pentru literatură doi ani mai târziu. Dar... n-a fost să fie. El însă a intrat în istoria literaturii universale și acolo va rămâne. „Limba română este patria mea” spunea Nikita Stănescu și a dovedit-o cu prisosință prin toată opera lui. Un mare adevăr a rostit despre omul Nikita Stănescu poetul Ștefan Augustin Doinaș: „Singurul păcat al lui Nikita Stănescu a fost crima săvârșită față de sine însuși: distrugerea sistematică a carcabei care-i asigură superbul exercițiu al spiritului”. De ce m-am oprit asupra poetului „Necuvintelor”? Pentru că EL a produs, după părerea mea o... revoluție în literatura română, nemaîntâlnită de la Eminescu încoace și poate de aceea există atât de multe similitudini între opera celor doi, dar și între viețile lor, ambii au sfârșit tragic la vârste la care creația ar fi putut să înflorească ca o grădină de trandafiri. „Cu fiecare volum al lui Nikita Stănescu s-a produs în literatura noastră o perpetuă revoluție a limbajului poetic” spunea Alexandru Condeescu. L-am avut, îl avem și-l vom avea pe acest mare inventator al limbajului poetic, atunci haideți înainte de toate să-i prețuim opera, s-o studiem și s-o iubim.

POEZII DE NIKITA STĂNESCU

(M-am oprit în primul rând asupra uneia dintre poeziile de debut, apoi celelalte sunt din diferite perioade ale existenței sale în ordine cronologică.)

ARDEA SPITALUL

Ce vis ciudat mă străbătu azi-noapte!.../ ...Ardea spitalul cu bolnavi cu tot/ Și flăcările sfârâiau în cărnuri/ Râs alb cutremurat de savaot/ Ce răs, ce răs mă străbătu azi-noapte!/ Ce răs de ziduri prăbușite/ Strivind sub ele urlete, clipite/ Și razele căzute ale lunii./ Și luna... cum mai fulguia azi-noapte/ Pe străzile pierdute adânc în vis.../ Și cum mai fulguia pe cărnuri aspre!/ Desfâr de flăcări și de vis ucis. (Gazeta literară, 12/1957)

VIAȚA MEA SE ILUMINEAZĂ

Părul tău este mai decolorat de soare,/ regina mea de negru și de sare./ Țărmlul s-a rupt de mare și te-a urmat/ ca o umbră, ca un șarpe dezarmat./ Trec fantome - ale verii în declin,/ corăbiile sufletului meu marin./ Și viața mea se luminează,/ sub ochiul tău verde la amiază,/ cenușiu ca pământul la amurg./ Oho, alerg și salt și curg./ Mai lasă-mă un minut,/ Mai lasă-mă o secundă,/ Mai lasă-mă o frunză, un fir de nisip,/ Mai lasă-mă o briză, o undă./ Mai lasă-mă un anotimp, un an, un timp.

FĂRĂ INIMĂ

Sunt atât de fericit astăzi/ de parcă mi-aș lua la revedere de la viață,/ de parcă mi-aș băga în inimă un măr/ ca să nu mai bată ci ca să stea dracului,-/ ca să pot să mă apropiu de tine și să-ți spun:/ - Mă, și-o fi sete,/ ia și tu și mușcă din măr!

STAREA CÂNTECULUI

Și dacă s-ar deschide deodată un ochi/ chiar pe clanța pe care apeși?/ Ai mai putea tu oare/ să pui mâna pe privire?/ Ai fi în stare tu să intri într-o vedere?/ Ai putea tu să fii văzul meu?/ Ai putea tu să fii-dacă dintr-o dată/ s-ar deschide un ochi,-/ te miri cine știe unde,/ te miri cine știe când?/ Orbul de mine te întreabă/ poți tu, poți tu să fii vederea mea?

FINISH

Alergam atât de repede încât/ mi-a rămas un ochi în urmă/ care singur m-a văzut/ cum mă subțiam,-/ dungă mai întâi, linie apoi.../ Nobil vid străbătând nimicul,/ rapidă parte neexistândă/ traversând moartea.

AUTOPORET CU GEAM

Ca o pasăre disperată bătând în/ invizibilul și durul geam/ așa mi-am scufundat capul în apa dură/ și invizibilă a cuvintelor./ Când mă retrăgeam din ele capul îmi/ reapărea la loc pe umeri/ din ce în ce mai ceros și mai stelos./ Când mă scufundam, el, capul, mi se topea/ și stătea locului în alte înțelesuri./ Decapitat stăteam proptit cu mâinile de înțeles/ și- apoi bolnav și îmbătrânit mă răsturnam/ cu totul/ și nedecapitat și somnoros/ cu spatele peste mocirla verde cea a ierbi.

UN OM, DOUĂ ISTORII

Mihai BATOG BUJENIȚĂ

Continuare din numărul trecut

Nenorocirea era că haraciul anual rămăsese același, deși veniturile Domnului scădeau dramatic în urma acestor cedări de teritorii. La asta se adăugau și nemulțumirile boierilor bucovineni

care intrau sub autoritatea Marelui Duce de Bucovina, un austriac foarte priceput în administrație care le-a dibuit rapid tertipurile și i-a forțat să plătească mult mai mult decât o făcuseră până atunci față de Domnul numit de Înalta Poartă. Nici nu mai amintim faptul că-i scotea și din jocurile pentru vreun scaun domnesc. Așa se face că, la vremea aceea a apărut și vorba cu înlocuirea jugului de lemn al turcilor cu acela de fier al austriecilor, imperiul chezaro-crăiesc fiind renumit pentru birocrăția sa opresivă.

Oricum, situația domnului era foarte dificilă și nici înființarea fabricii de postav de la Chipirești sau regularizarea prin poruncă domnească a străngerii veniturilor nu au rezolvat problemele chiar dacă i se recunoaște o oarecare revigorare a economiei. În consecință, se declară dușman al austriecilor, prieten al rușilor și supus turcilor, complotând după cum îi dictau interesele când cu unii când cu alții și, în general, plângându-se peste tot de nedreptatea care i se făcuse cu răpirea Bucovinei. Însă, așa cum știm dintotdeauna, felurile combinații cu cei puternici nu prea duc la rezultate favorabile. Așa se face că, în urma unei înțelegeri ruso-austriaco-otomane, imperialii otomani iau hotărârea să scape de intrigant. Turcii, oficial stăpânii de drept ai provinciei, trimit la Iași, cam pe la sfârșitul lunii august în 1777 un capugiul însoțit de patruzeci de bostangii (așa spun documentele). Eu unul nu cred că erau chiar bostangii, adică soldați de strânsură ci, oameni de încredere ai trimisului Porții (original: Kapigibașa, prin urmare, căpetenia capugiilor, aceștia fiind oameni subordonați direct sultanului ale căror atribuții se refereau preponderent la schimbarea vreunui bei imperial). Se cazează cu toții la beilic fără să se prezinte, conform uzanțelor, mai întâi domnului.

Totuși, capugiul, Kara Hisarli-Zade Ahmet bei, om de rang mare și un prieten mai vechi al Domnului, îi trimite acestuia vorbă precum că starea sănătății sale nu-i permite să respecte protocolul și că îl roagă pe acesta să-i facă o vizită la beilic (un fel de hotel unde erau cazați și ospeteți trimișii turcilor).

De aici povestea va urma cursul scrierii lui Mihail Kogălniceanu, rudă pe linie descendentă cu domnitorul, prin urmare, nu tocmai obiectiv. El ne spune că primind vestea sosirii capugiului, domnul a trimis imediat la beilic doi medici. Unul grec, Fotache și unul român, Gavrilache. Fără îndoială, rolul lor era să-i aducă informații. La întoarcerea celor doi află următoarele: de la Fotache precum că starea capugiului este gravă fiind foarte posibil să nu mai apuce ziua de mâine, iar de la Gavrilache că într-adevăr arată destul de rău, dar că privindu-l în ochi l-a cam luat groaza și l-a sfătuit pe Domn să nu răspundă invitației. Vom fi mai aproape de adevăr dacă vom ști că de fapt capugiul își legase brațul drept, mai sus de cot, cu o năframă și din această cauză avea pulsul foarte scăzut, iar brațul umflat și vânăt. Am de fapt convingerea că grecul și-a dat seama de situație însă avea alte interese sau poate fusese pur și simplu mituit de turci.

Domnul chibzuieste el o vreme, ignoră unele avertismente primite chiar de la Stambul, dar și plânsetele Doamnei și ale fiicelor, hotărând în final că nu putea refuza invitația capugiului, mai ales că îl considera prieten, iar veștile primite nu păreau chiar alarmante. De altfel, cam asta îi era firea! Fiind un om voinic, era curajos și temerar, însă se va vedea că în aceste condiții ar fi trebuit să fie mult mai prudent. Prin urmare, se urcă în trăsură și pleacă, neînarmat, de la palat la beilic însoțit doar de câțiva oameni de casă. Aici Kogălniceanu introduce și o scenă de un dramatism oarecum fabricat precum că ajunși la intrarea în curtea beilicului cailor nu au mai vrut să meargă și s-au așezat la pământ, iar domnul a ieșit din trăsură și a mers pe jos până la intrarea în casă. Nu comentez, scena este evident mult prea literară însă destul de convingătoare pentru cititorul mediu. Ajuns în salonul cel mare, Domnul a fost primit cât se poate de prietenește de capugiul, invitat la cafea, apoi rugat să dea drumul însoțitorilor fiindcă aveau ceva de tănuit. Domnul, încrezător în cuvintele capugiului, își trimite oamenii afară unde aceștia sunt ținuti de vorbă de turcii veniți în țară. În salon însă, capugiul îi dă Domnului să citească un firman, acela de mazilire, scoate năframa neagră de mazil, o aruncă pe umărul Domnului și rostește cuvintele fatale pentru orice supus al sultanului: - Mazil, hain!

În acest moment, haznetarul, călăul deci, se apropie din spate și îl lovește cu hangerul drept între umeri, făcându-i o rană de moarte.

Cronica spune că: *Ghica răcni ca un leu rănit și se smuci. Atunci intrară în cameră și ceilalți turci. O luptă amarnică se încinse; unul împotriva a patruzeci! Măinile nefericitului Domn, întărite prin curajul deznădăjduirii, deveniseră mai înfricoșătoare decât cuțitele acelor ticăloși. De o mare putere fizică, el se luptă la început cu călăii săi, smulse din mâna unuia hangerul și omoară opt din ei...*

Kapegibașa, în toată vremea aceasta, ședea pe divan și se uita liniștit la cruda praveliște, ațâțând numai cu gura pe mârșavii săi asasini. Sfârșitul devenise însă inevitabil. Călăii se apropiară de el și-i împlântară în trup toate cuțitele lor

pentru a-și lua fiecare răsplata omorului. Ghica pică mort lângă fereastră și turcii strigară: Allah akbar! Atunci ceasornicul turnului de la Trei Ierarhi bătu trei ceasuri și jumătate de noapte. Așa a murit Ghica Vodă, jertfă a patriotismului și a bunătății sale. La fel, trebuie să privim această descriere ca fiind mai mult literară decât veridică.

Domnul a fost dezbrăcat, apoi aruncat în curtea Beilicului. Avera i-a fost confiscată, Doamna sa împreună cu domnițele au fost duse roabe la Constantinopol, iar capul nefericitului Ghica Vodă a „împodobit” mai multe săptămâni la rând poarta padișahului. Cam astea erau protocoalele vremii pentru cei declarați de sultan hicleni.

Trupul domnitorului se află astăzi înmormântat în Biserica Sf. Spiridon din Iași.

Desigur Kogălniceanu are mai multe interese personale să ne transmită varianta eroică a morții Domnului, aceea care a și rămas de referință de-a lungul timpului și a dus, iată, la ridicarea acestui cenotaf pe locul unde a fost asasinat. Un gest frumos în fond chiar dacă, în esență, comemorează o crimă cumplită. Una din multele din acele timpuri...

Dar, trecând peste această semi-legendă, cercetătorii au pus în lumină și alte aspecte ale acestei tragice domnii.

Este luat în considerație și un eventual complot al unor boieri bucovineni, complot sugerat chiar de Kogălniceanu care vorbește despre un sfat de taină ținut de capugiul cu doi boieri, care pregătiseră pierzania lui Ghica Vodă. Boierii stăteau într-o postură umilită, în genunchi, pe un covor întins pe jos, departe de divan, iar între ei ar fi avut loc următorul dialog, în mod sigur inventat:

- Ei, boieri, zise el în sfârșit, tăind tăcerea, pica-va oare vulpea în cursa vânătorului? Va veni, oare, ghiaurul?

- Va veni, slăvirea ta, îi răspunse unul din boieri...

- Va veni, Effendi, adăugă celălalt boier.

Pe parcursul domniei, ne spun cercetătorii recent, Grigore Ghica rămăsese insensibil la problemele nordului țării ocupat de austrieci, trimițându-i totuși generalului Repnin, no-ul reprezentant al Imperiului Țarist, așa, doar ca pe un fapt divers, textul convenției dintre turci și austrieci, iar atitudinea lui față de ruși, de-a dreptul slugarnică, avea să întărească suspiciunea de trădare, cu care îl priveau turcii. Unul dintre slujbașii săi, Jean-Louis Carra, omul rușilor de la curtea lui Ghica, avea să descrie, în cunoștință de cauză, despre sfârșitul tragic al acestui om hrăpăreț și care, din prea multă lăcomie, intrase în combinații politice mult prea periculoase, ca să nu sfârșescă astfel: „Grigore Ghica nu era român, nu-i păsa de țara Moldovei, care doar cu numele mai era o „țară”, el fiind doar un aventurier al Fanarului, cu ambiții personale mult prea mari și care copia, oarecum, exemplul lui Brâncoveanu, urmând să sfârșescă, tot oarecum, asemănător. Nu numai că nu merită o cinste deosebită din partea generațiilor de români de după aceea, dar mitul lui fals trebuie readus în dimensiunile lui exacte, prin simpla consultare a mărturiilor vremii”.

Tot el mai scrie că, după asasinat, capugiul a convocat de îndată divanul, din ordinul Porții, i-a făcut cunoscut toate cele întâmplate, ca fiind o pedeapsă pentru necredința și trădarea răposatului domn și a proclamat ca domn în locul rămas vacant pe Constantin Moruzi, pe atunci dragoman al Porții”.

Dar eu mai iau în considerare și o altă consemnare făcută tot de Carra: „Cauza cea mai puternică a morții lui violente este părerea, poate exagerată, a guvernului turc că avea bogății nesfârșite, cauză îndestulătoare, la Poartă, pentru a trimite, adeseori, lațul, fatal pașalelor și altor oameni bogăți din împărăție”.

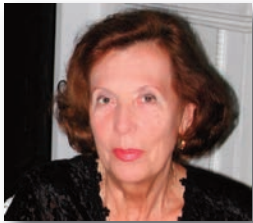
- Coane Alecule, nu te supăra, dar încep să le dau dreptate copiilor de școală care nu prea se omoară cu studiul istoriei! Că uite, stăm noi aici de vreun ceas și n-am reușit să ne lămurim dacă acest om, nefericit totuși, a fost în cei doi ani de domnie bun sau rău, dacă a fost trădat sau vândut de exact cei cu care făcea înțelegeri și pe care îi ospetea. Crede-mă, chiar nu se înțelege nimic!

- Eh, ce mi-aș fi dorit eu să nu am pasiunea asta pentru istorie și să predau geografie sau matematică. Istoria fiind o știință eminentamente politică nu va avea niciodată verdicte ci numai presupuneri, ipoteze sau noi abordări funcție nu numai de documentele descoperite, ci și de mereu, mereu, schimbătoarele conjuncturi social-politice.

De multe ori m-am gândit că dacă nu aș fi citit pe la vârsta de doisprezece ani cartea de istorie primită înainte de începerea școlii, cine știe, aș fi fost mult mai liniștit în viață. Dar așa, pe timpul săptămânii scurse de la primirea manualului de clasa a cincea pe coperta căruia erau desenate niște piramide și pe care l-am citit cu mai multă emoție decât Patruzeci de mii de leghe sub mări, cartea care cucerise întreg universul tinereții noastre, m-a făcut să fiu pasionat de această știință instabilă și versatilă pe care o slujesc și acum din toate puterile. Mde, e mai mult o iubire neîmplinită rămasă în subconștient, mereu proaspătă și seducătoare, spre deosebire de iubirile trăite până la capăt în viața de zi cu zi. Dar despre asta cred că vom mai vorbi altădată! Acum îți propun să mergem la mașină și să o pornim spre casă, nu de alta, dar parcă văd că buna mea soție iar se uită urât la mine fiindcă nu respect ritualul prânzului.

În drum spre casă conu' Alecu mă lasă și pe mine foarte aproape de intrarea în bloc. Sunt cam răvășit și mă tot bate gândul că o fi ea istoria o știință politică, dar nici noi, oamenii, nu prea păcătuim prin corectitudine atunci când în urma noastră rămâne un document. O fi vorba doar de o nevoie, la urma-urmei firească, de a ne spune părerea, așa cum credem noi că s-a petrecut un eveniment? Sau mai degrabă subiectivismul are ca fundament primordial interesul personal? Și uite așa, parcă devine tot mai încălțită orice pagină de istorie...

IUBIREA CUPRINDE ȘI GÂNDUL VEȘNICIEI

Vavila POPOVICI

„Există o forță extrem de puternică, pentru care, cel puțin până în prezent, știința nu a găsit o explicație formală. Este forța care include și guvernează totul, este chiar în spatele oricărui fenomen care are loc în univers și încă nu a fost identificată de noi. Această forță universală este IUBIREA... Ea explică totul și oferă sens vieții. Aceasta este variabila pe care am ignorat-o de prea mult timp, poate pentru că ne este frică de iubire deoarece este singura energie din univers pe care ființa umană nu a învățat să o controleze după voința sa.”

Albert Einstein

Se întreabă unii de ce scriu poezii despre iubire la o vârstă înaintată? Și eu le spun încă odată: Fiindcă iubirea este veșnică, nemuritoare. Ea nu ține cont de cifrele timpului.

Am găsit pe internet multe comentarii, făcute cu ani în urmă, la o poezie de-a mea de numai câteva versuri. Pentru întârzierea lecturii – mea culpa! Versurile sunt: „*Un fluture aș vrea să fiu/ să te caut în razele de soare/ și să te adăpostesc/ sub aripile mele.*”// Unii sunt de părere că poezia este esență, are imagini frumoase, cei mai mulți o critică argumentând că lumea se schimbă, poezia nu mai corespunde timpului nostru, cu alte cuvinte nu este modernă. Da, este adevărat, spun, lumea se schimbă, dar, iubirea rămâne veșnică. „*Iubirea este principiul vieții și Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, ne revelează iubirea și viața în iubire, de la obârșia ei divină*”, spunea Constantin Galeriu (1918-2003), unul dintre cei mai importanți duhovnici ai Ortodoxiei române. Fără iubire n-am putea supraviețui, fiindcă numai iubirea este cea care ne aduce clipele de speranță, clipele de fericire.

Da, vremurile s-au schimbat! Astăzi, femeia, cea care întruchipa gingășia și iubirea, atât de prețuite de bărbat, a devenit femeia politician care țipă (nu toate, doar unele), își schimonosește chipul, într-un cuvânt îndepărtează, conștient sau inconștient, din sufletul ei – blajina iubirea, și dornică de putere, de multe ori creează conflicte, dorește răzbunarea. Iar bărbatul o vrea, poate așa cum era, cum Dumnezeu i-a dăruit-o, așa cum am găsit exprimându-și gândul, poetul George Terziu într-un număr recent al revistei „Cervantes”: „*Caut o femeie simplă/ Cum simplu vine inserarea în iubire/ Să nu îmi contorizeze orice greșală/ Cu care viața să nu fie dramatică,/ Precum o ață subțire./ Caut o femeie (ce superbă femeie!) cu care/ Vasele să mai rămână și nespălate/ Care să nu mă dădăcească matern/ Ca și cum mi-ar crește dinții de lapte/ Caut o femeie firească/ Cu o voce caldă și nu stridentă/*

Și îi promit că împreună vom fi un poem frumos/ Într-o iubire stranie și imperfectă...”

Nici bărbatul zilelor noastre nu mai păstrează gingășia iubirii și nu-i mai dedică femeii versurile precum le dedica cândva poetul Mihai Eminescu (1850-1889): „*Lasă-ți lumea ta uitată/ Mi te dă cu totul mie,/ De ți-ai da viața toată,/ Nime-n lume nu ne știe. (...) E-un miros de tei în crânguri,/ Dulce-i umbra de răchiți/ Și suntem atât de singuri/ Și atât de fericiți!/ Numai luna printre ceață/ Varsă apelor văpaie,/ Și te află strânsă-n brațe,/ Dulce dragoste bălaie.”// „...Când mă atingi, eu mă cutremur,/ Tresar la pasul tău când treci,/ De-al genei tale gingaș tremur,/ Atârnă viața mea de veci.”// „...Prea mult un înger mi-ai părut/ Și prea puțin femeie,/ Ca fericirea ce-am avut/ Să fi putut să steie...” Cât lirism, câtă melancolie! Și natura – ocrotitoare a iubirii!*

Iar poetul Ion Minulescu (1881-1944): „*Nu-i cer nimic.../ Și totuși, dacă-ar vrea -/ O, dac-ar vrea să-mi dea ce nu-i cer încă -/ Ar face dintr-un lac o Marmara,/ Și dintr-un melc, un Sfinx săpat în stâncă...*”. Câtă expresivitate, plasticitate oferită posterității în aceste versuri! Ele mișcă și astăzi, inimile celor care o ascultă. Iar gingășia sufletească, sinceritatea cu care ele sunt dăruite, nu poate avea drept consecință decât armonia sufletelor.

Romantism? Da, romantism! Acest curent literar și intelectual apărut în Europa pe la sfârșitul secolului al XVIII-lea a presupus o sensibilitate generalizată. S-a manifestat în forme diferite în diferitele arte și a marcat în special literatura și muzica. Clasicismul secolului al XVII-lea, puternic afirmat în Franța, țara în care s-a născut, a fost înlocuit de romantismul apărut întâi în Germania. De fapt era, în același timp, un romantism al clasicilor și un clasicism al romanticilor, aceasta pentru că nici un curent literar nu a existat în stare pură. Apoi, literatura romantică s-a diversificat de la o țară la alta, a trecut în Anglia, Franța, Rusia, de la o generație la alta, și de aceea a și fost greu definit romantismul.

Prima generație de scriitori romantici a păstrat un atașament față de classicism. Scrierile poezilor germani Friedrich Schlegel (1772-1829), Novalis (1772- 1801) și Friedrich Hölderlin (1770-1843), ale englezului George Gordon Byron (1788-1824) cu dominanta lor romantică constituie o mărturie în acest sens.

Să ne amintim că animatorul de frunte al primei generații romantice românești a fost Ion Heliade Rădulescu (1802-1872), prozator, eseist, filolog, poet, jurnalist, traducător, tipograf, editor, critic și om politic, cel care i-a îndemnat pe tineri să scrie: „*Scrieți, băieți, orice, numai scrieți!*” Impresionante sunt cuvintele lui: „*...Dă în contra inamicului secular ce stă la hotarele patriei, acolo răpede fulgerele cuvântului, iar nu în frații tăi de aceeași nație cu tine...*” (Cuvinte de care ar trebui să țină cont, în primul rând, politicienii zilelor noastre). Și ultimul, cel ce a închis ciclul romanticilor, cu romantismul lui înalt a fost poetul Mihai Eminescu.

Dacă entuziasmul clasicilor era rece și calculat, elanul romanticilor s-a prefigurat cald, determinat de stările emotive. Și repede a fost adoptat de inimile, spiritele sensibile.

Motivele romantice au fost: lacul, codrul, izvoarele, stâncă, teiul, plopii, salcia, luna, stelele, floarea, noaptea, visul,

reveria. Printre caracteristicile literaturii romantice – exprimarea cu prioritate a sentimentului și sensibilității, întoarcerea spre trecut și adorația trecutului, aspirația spre absolut (iubirea perfectă, libertatea deplină și cunoașterea totală), iar temele romantice – viața, moartea, iubirea, libertatea, exotismul.

Solitudinea, melancolia, starea de frică în fața existenței au mai existat, și se pare că ele revin, datorită condițiilor în care trăim. Există și opozanți. Se încearcă din toate puterile să nu alunecăm în romantism. De ce oare? Este desuet romantismul? Nu! Cauza blamării romantismului este spiritualitatea lui, spiritualitate care ne vorbește despre iubire, căldură, armonie. O persoană spirituală este sensibilă la valorile morale, este opusul unei persoane carnale, animalice. Indivizii materialști sunt predispuși deprimării, nefiind satisfăcuți de propria lor viață, preocupați continuu de a-și mări sfera materială. Mulți dintre noi au ales materialitatea, cu sau fără de judecată. Și cu ea unde s-a ajuns? La dizarmonia vieții.

Într-un volum de versuri intitulat „Închin acest pahar iubirii” am scris: „*Bolnavă rămas-a lumea fără de iubire,/ bolnav pământul, trist și abătut .../ Un simțământ straniu ca de sfârșit de lume,/ astăzi, sufletele-apasă .../ Închin acest pahar iubirii și-o chem să vină – „acasă”!*”

Modernitatea, apărută la finele secolului XIX, a cuprins secolul următor – XX, considerat împărțit în modernism și post-modernism, ultimul continuat în primele decenii ale secolului în care trăim. Dar, antimodernii au fost necesari modernilor, adică, pentru a fi într-un tot modern, trebuia să fii și antimodern. Această ambivalență a fost întrezărită încă de la Charles Baudelaire (1821-1867). Friedrich Nietzsche (1844-1900) spuse și el: „*Tradiția fără modernitate este o fundătură, modernitatea fără tradiție este o iremediabilă și totală nebulie*”, ca atare, ambivalența se dovedise și putea continua.

Poeții sunt de fapt niște ființe sensibile, ei simt nevoia să se destăinuie, să scrie ceea ce gândesc, să vorbească despre iubirile lor, despre temerile lor, despre speranțele lor. (Octavian Paler: „Nu pot să scriu fără să mă descriu.”) Starea poetică stă ascunsă în inconștientul fiecărui poet și iese la iveală în momentele de inspirație, iată, și prin câteva cuvinte! Poetul se destăinueie cuiva, sieși, unei persoane închipuite sau chiar lui Dumnezeu.

S-au dat o mulțime de definiții poeziei. Byron ajunsese la concluzia radicală că nici un fel de poezie nu este bună în totalitate, ci numai pe porțiuni și trebuie să se considere norocos cel care găsește unele scânteii. Filozoful, eseistul român Constantin Noica (1909-1987) spunea că opera fiecărui poet are și rebuturi.

Criticul literar german Friedrich Schlegel susținea că poezia romantică este o poezie universal progresivă, adică într-o stare de permanentă evoluție. Existând un continuu progres al limbilor vorbite, scrierea evoluează și ea. Dar, asta nu înseamnă că trebuie să căutăm să ne exprimăm cât mai mult cu cuvinte noi, și să le dăm uitării pe cele vechi, sau să folosim în scriere vorbirea stradală, atât de „îmbogățită” în zilele noastre.

Novalis, unul dintre cei mai mari poeți și prozatori germani, reprezentant de seamă al Cercului romanticilor de la Jena, spunea că poezia este reprezentarea sufletului, ea

constituind o parte a tehnicii filozofice, vindecând rănilor deschise de rațiune; este cu totul personală și din acest motiv este indescriptibilă și greu de definit; ea reprezintă lumea interioară în totalitatea ei: „*Poezia întrerupe starea obișnuită, aproape ca somnul, pentru a ne înnoi și a păstra mereu viu modul în care percepem viața. Cine nu știe să scrie poezie, n-o va judeca decât negativ*”.

În epoca romantică au existat scriitori care au vrut să moralizeze publicul, alții și-au propus chiar să schimbe fața și structura societății. Alții s-au limitat la destăinuirea iubirii lor.

Pentru poetul englez Wordsworth (1770-1850) emoția care generează poezia are la bază un lung proces de contemplare a vieții. Mi-a rămas în minte observația lui asupra versurilor izbutite și anume aceea că ele „*vor fi citite de o sută de ori, pe câtă vreme proza va fi citită o singură dată*”.

Pentru Byron (1788- 1824), poetul englez care a făcut cea mai puternică impresie asupra Europei, poezia este „lava imaginației, a cărei erupție împiedică un cutremur”.

„*Această lume a imaginației este lumea veșniciei; este sânul divin în care vom merge după moartea trupului...*” striga poetul vizionar William Blake, considerat primul romantic englez.

Poetul își păstrează, de cele mai multe ori –cel romantic în special – candoarea, naivitatea – cum o numesc unii – și ea refulează în anumite momente. Gândul lui este ca un fulger pe un cer plin de nori.

În literatura franceză, romanticul Victor Hugo (1802-1885), „geniul fără frontiere” cum l-a numit Baudelaire, definea romantismul ca liberalism în literatură și prognostica: „*în curând liberalismul literar nu va fi mai puțin popular decât liberalismul politic*”.

Nu pot trece mai departe, fără să amintesc câteva versuri ale lui, din „Frunze de toamnă”: „*N-am să-mi aplec urechea la ce-o să spună gloata./ Izvorului ce-i pasă de unda lui, curată?/ Ce-mi pasă mie, oare, privind spre viitor/ De drumul ce-l ia vântul de toamnă, care-n zbor/ Pe-aripi neliniștite târâște-n depărtare/ Și-a arborelui frunză, și-a bardului cântare. (...) Și, lămurit de toate, mă-nchin fără-a m-abate/ Doar vouă sfântă patrie și sfântă libertate!*”

Și dacă oamenii zilelor noastre sunt sătui de atâta materialitate, de gustul modernismului și postmodernismului secolului al XX-lea, nu ar putea avea loc o revenire la spiritualitate? Nu ar putea reveni romantismul, poate mai diminuat, poate într-o altă formă folosind mai mult cerebralitatea alături de sentiment? De ce să nu se lase această libertate simțirii, iubirii? Doar iubirea este sursa de căldură a sufletului. Chiar, ne este frică de iubire? Readuc aminte cuvintele diavolului în dialog cu personajul Adrian Leverkühn din cartea „Doctor Faustus” a lui Thomas Mann: „*Ți-e interzisă iubirea, pentru că încălzește*”. Și apoi, de ce să sofisticăm poezia, când ea este liberă să exprime, uneori, un sentiment în cuvinte simple, inspirate într-un moment divin?

În ceea ce mă privește, iau în considerare spusele criticului literar român George Călinescu (1899-1965): „*Întreaga operă a unui scriitor autentic e un jurnal, din care nu e cu puțință să rupi nici o filă fără să întrerupi cronologia sufletului...*”

Și pun întrebarea: Pot include acele câteva versuri în cronologia sufletului meu?

Adrian Botez

POEME

Adrian BOTEZ

Dorință de puritate

grădini lehuze – așteptând sorocul
văzduhul să vădească-n ele Fructul :
în stele-și osteniră Sorții – jocul
Ondine-au reparat – azi –
apeductul...

e-un mâl – fecund și verde – pomi
plini de prihană
iar duhuri deșucheate se azvârl la
hrană :
e Mâlul Vieții – Verdele Otrăvii
Ospăț de Vară... - ...vin – deja –
Corăbii...

anahoreții – scuturați de luturi
privesc – scârbiți – vomel grele-a'
humei...
...spre cerul bântuit de Duh și Fluturi
au predicat sfârșit Nesfintei –
Ciumei...
...nu vă-nșelați cu Mâzga de Născare :
va ninge Timpul – fără lupanare...

Sus – pe Copou – se plimbă-ndrăgostiții

sus – pe Copou – se plimbă-
ndrăgostiții
parfum de flori de tei filtrând
halucinații :
plutesc prin raiul fără interstiții
surâd – din lume duși – ieșiți din
spații...

sus – pe Copou – e pururi primăvară
nicio fărâcă de-ntuneric se
strecoară :
doar umbrele celor ce știu că n-or să
moară
și-o boare de Sfânt Duh – din cer
pogoară...

șoptesc copacii – înțelepți – versete
dar tinerii îndrăgostiți știu altă
limbă
cari – cu săruturi – ne-ncetat se
schimbă...

...stau și privesc : „îmbătrâniși –
Poete...”...
...nu poți îmbătrâni în Paradis :
dau filele zăbavnice : câtă lumină-n
scris !

...ca un proroc localnic – văd visul
după vis...

Rămas bun

am plecat :
oameni și dumnezei – să vă ia
dracul - pe toți
deopotrivă !

...acum - chiar de n-o fi nici ea
bună (și n-o merge
strună!) – am – totuși - ALTĂ
locomotivă...

Leafănă-te – luntre scundă - printre ceruri

leagănă-te – luntre-ngustă – printre
ceruri
fii urmașa Păsării-nghețate-n
geruri...
hai – străbate-apoteozele de flori
smulge-mă din lut : voi naviga prin
nori...

arăta-se-va Zenitul de Comori
oști de-arhangheli mă-nsoțiră până-
n zori :
leagănă-te – luntre-ngustă – și mă
lasă

la picior de Munte Vrednic – pe
mătasă...

dispărut-au cobitorii – sus – în Lojă
vor rămâne Sceptre – și Porunci – și
Roză...
spada mea voi fulgera-o-n toi de
umbre

își iau zborul – tot spre bezne –
cioare sumbre...
...la mijloc de Horă Vie - Voievodală
Bradul-Crist e Poartă - și e Școală...

Ploi râncede

cu ploi de sânge îi răspunde gândul
s-au cocoțat pe Stâlpul Morții o
Pasăre și-un Nume
iar Clopotul se-nverșunează - acolo
- -n fund de lume

mai vin – din când în când – pe râu
în jos
unelte-a lui Manole – Sfântul
Cavernos
meșterii se târăsc – noroiul îi înghite
iar Negru Vodă se îmbată și
sughite...

...o - nu-i Sfârșitul – doar
amestecătură
de Frunză Alburie – cu Lamură de
Zgură
ridicole mângâlituri de Floare

cu un Hopa-Mitică – numit
„Soare”...
...degeaba te tot zgâlțâi în mormânt
Cenzura Presei Morții strivește-
orice Cuvânt...

Curajul de a fi oameni prin stăruitoarea susținere a adevărului

George PETROVAI

În Evanghelia după Ioan 8/31-32, Însuși Mântuitorul ne comunică, prin intermediul celui mai iubit ucenic al Său, următorul fapt vital pentru condiția umană: „Și a zis iudeilor, cari crezuseră în El: «Dacă rămâneți în cuvântul Meu, sunteți în adevăr, și adevărul vă va face liberi»”.

Două lucruri, zic eu, ne ajută să ne apropiem de cutremurătoarea esență a promisiunii hristice de mai sus: (1) Tot apostolul Ioan ne spune în Evanghelia lui (6/14) că Iisus este „calea, adevărul și viața”, în Întâia Epistolă sobornicească a sa (5/7) că „trei sunt cari mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvântul și Duhul Sfânt, și aceștia trei una sunt”, iar Evanghelia el și-o deschide cu următoarea afirmație metafilosofică: „La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și cuvântul era Dumnezeu”; (2) Adevărul la care se referă Mântuitorul nu este un oarecare adevăr parțial, relativ sau marxisto-evoluționist, ci Adevărul absolut (scris cu majusculă), ce S-a definit prin transumana tautologie „Eu sunt Cel ce sunt”, din Care toate iriază și Care, mereu egal cu El Însuși, există mai presus de timp și de netrebnicia umană.

Îmi place să cred că aceste precizări (digresiuni după părerea cârcotașilor) nu sunt strict necesare pentru „întruparea” prezentului articol, însă nici nu pot să fie eludate, căci ne întăresc în plan moral-spiritual, astfel încât vom putea mai lesne să facem față grozăviilor de azi, cu neîncetate atacuri globaliste la adresa esenței umane și a ființei

naționale (credință strămoșească, tradiții, limbă, cultură, istorie, instruire rodnică, educație temeinică, familie constituită din soț și soție), inclusiv cu încurajarea împerecherilor împotriva firii, derutarea copiilor cu (ne)educația sexuală, relativizarea/bagatelizarea bazelor naționale ale popoarelor infestate cu globalism (în primul rând cele încârduite în făcături supranaționale de felul Uniunii Europene), mai nou cu incendierea bisericilor (deocamdată în America, din Canada și până în Patagonia).

Iată de ce, deopotrivă surprins și oripilat de comportarea „bipedului fără pene”, respectiv a singurului animal „care se plictisește”, mărturisitorul Petre Țuțea avertizează necredinciosul trufaș asupra pericolului ce-l pândește, printr-o memorabilă spusă: „Fără Dumnezeu, fără credință omul devine un animal rațional, care vine de nicăieri și merge spre nicăieri”!

Revenind la adevărul care „ne va face liberi”, întrucât El este Adevărul, trebuie să remarcăm nu numai legătura indestructibilă dintre cele două componente pentru ca un om să fie deplin sau perfect împlinit la capitolul socio-uman, ci și ordinea în care apar, acționează și, pe urmă, se intercondiționează: din adevăr rezultă cu necesitate libertatea, care la rândul ei are grijă să mențină vigoarea adevărului!

Aidoma gravitației, aceasta fiind legea universală a moralei, lege impusă la facerea văzutei și nevăzutei de către metalogica divină, se subînțelege de ce acolo (familie, școală, grup social, popor) unde adevărul este fie tănuț, fie spus doar în parte (cazul dictaturilor, respectiv al familiilor și comunităților șubreze), libertatea la rândul ei este mai mult sau mai puțin aparentială, funcție de starea de sănătate a adevărului, în primul rând a adevărului de la centrul de comandă politică.

Da, căci în lipsa adevărului se lăfăie minciuna (I. Kant spunea că există trei feluri de minciuni – mari, mici și statistici), iar aceasta de îndată plămădește, cel mai adesea din condei, o libertate de fațadă, ce tinde statornic spre deplina nelibertate în conținut.

Oricât a fost și continuă să fie siluită/falsificată de ipochimenii porecliți „istorici oficiali”, istoria omenirii ne oferă o droaie de exemple în acest sens, de la primele documente ale antichității și până în zilele noastre. Bunăoară, excepționala povestire Panta rhei (Editura Humanitas, București, 1990) a lui Vasili Grossman ne introduce în vastul și fiorosul

univers concentraționar al Rusiei stalinizate, din care aflăm că „statul fără libertate acționa totdeauna în numele libertății și democrației” și că „Stalin nu se temea de nimeni, dar de libertate s-a temut permanent, până la capătul zilelor – omorând-o, a continuat să se lingusească pe lângă ea, chiar așa moartă”.

Apoi, ne spune istoria contemporană, cu largul concurs al demonocrațiilor anglo-americani, în speță sinistrul tandem Churchill-Roosevelt, România postbelică a intrat în sfera de influență a Moscovei, mai exact a satrapului I.V. Stalin. Dar nu oricum, ci – potrivit mizerabilului bilețel scris de Churchill la o cruntă beție cu Stalin – ea putând să fie bolșevizată în proporție de 90%, adică mai dihai ca toate statele europene centrale și estice (Polonia, Germania de Est, Cehoslovacia, Ungaria, Bulgaria, Albania, Iugoslavia), acesta, de altminteri, constituind obiectul ticăloasei tranzacții politice pentru care gunoiul britanic și-a deplasat hoitul la Moscova.

Evident, stalinizarea României a fost totală și încă ceva pe deasupra (rețeaua de pușcării politice, reeducarea, Canalul, sovromurile), îndeosebi după instalarea guvernului Petru Groza cu sprijinul baionetelor rusești și a unor otrepe oportuniste (Mihail Sadoveanu, George Călinescu, Camil Petrescu, Mihail Ralea, A. Toma, Eugen Jebeleanu, Geo Bogza, Jon Jalea, Athanase Joja, Mihail Jora etc.), nelipsitele cozi de topor din toate națiile, care – cu prestața lor de artiști (scriitori, artiști plastici, muzicieni), de ziariști și cugetători – au legitimat pe plan internațional inumanul regim bolșevic din România, fapt pentru toți ăștia și mulți alții ca ei au fost răsplătiți de proaspătul regim criminal atât cu funcții politice importante și bănoase (de pildă, infectul de Sadoveanu a fost făcut vicepreședintele Marii Adunări Naționale și președintele Uniunii Scriitorilor bolșevizați), cât și cu intrarea unor nedemni, respectiv menținerea altora în noua Academie (integral bolșevizată) a României.

Tocmai de aceea, fiind libertatea „dreptul de a le spune oamenilor ceea ce nu vor să audă” (George Orwell), neconținut noi trebuie să apreciem curajul acelor înaintași, care – cu riscul întemnițării, ba chiar a suprimării lor fizice – au luptat în perioada stalinizării României (anii patruzeci-cincizeci) și ulterior, cu vorba și cu fapta, pentru adevăr, libertate și afirmarea demnității omenești în general, a celei românești în special.

Spre exemplu, numeroși intelectuali români

(rămăși în țară ori expatriați) s-au opus din toate puterile demenței bolșevice (mă opresc doar la două exemple notorii: scriitorul Paul Goma și dârza dizidentă Doina Cornea), în timp ce alții – partizanii anticomuniști din Banat, Făgăraș, Vrancea și Maramureș (în pădurile maramureșene au haiducit bravii Gheorghe Pașca și Vasile Blidaru), cu armele în mâini, s-au luptat ani de zile cu securiștii și milițienii...

Din rândul acestora face parte și reductabilul epigramist Păstorel Teodoreanu (1894-1964), dacă nu cel mai înzestrat român la acest capitol, atunci cu siguranță cel mai bătaios și, desigur, cel mai gustat în epocă și în zilele noastre de iubitorii șarjelor delicioase.

Ca să n-o lungesc mai mult și - în acest chip - să pun la grea încercare răbdarea unor cititori expeditivi, iată patru savuroase mostre din creația lui Păstorel Teodoreanu, adevărate perle ale genului:

a) Semnului electoral al comuniștilor, care era soarele: „Când te văd așa, pe garduri/ Și cu raze împrejur,/ Mai că-mi vine să te-asemui/ Cu o gaură de cur”;

b) După prima vizită a lui Petru Groza în URSS: „Din Galați la Port Arthur,/ Petru Groza în carlingă,/ N-a găsit atâta cur/ Cât ar fi putut să lingă” (pesemne că de aici s-a inspirat, în „iepoca de aur”, făcătorul catrenului cu Ceaușescu Nicolae și Păunescu Adrian);

c) Lui Mihail Sadoveanu, care afirmase că „Lumina vine de la răsărit”: „Sadoveanu filorus/ Stă cu curul la apus,/ Ca s-arate-apusului/ Care-i fața rusului”;

d) Lui Teohari Georgescu, zețarul ajuns ministru al Internelor în Guvernul Groza: „Democrat întârziat,/ Ne-ai băgat pe toți la gratii;/ Dar poporul democrat/ Te-a băgat în p...a mă-tii”.

SAPIENTO KORONASAGA

Augustin OSTACE

Continuare din numărul trecut

[3] SAPIENTOKORONASAGA

Ieri, de fapt, Marți, 19 Ianuarie 2021, am fost la Aeroportul Flughafen Köln Bonn (care este de fapt Konrad Adenauer Airport!), întru primirea unui pachet trimis din Țara Bistriței de Siebenbürgen, via ATCLASSYB, această extraordinară națională și internațională firmă de transport de pasageri, de mesaje și de colete. Pentru a fi în tonul primirii unui colet din țară, în contrapartidă este trimis din Germania un colet al speranței, al susținerii moral-materiale, al îndulcirii de tristeți și singurătăți. Am ferma convingere că din 1995, deci de peste 25 de ani, de când sunt abonat la ATCLASSYB, sunt sau am devenit (cel puțin așa cred eu), cel mai fidel client de ATCLASSYB din Germania, și posibil din Europa.

Nu am până la această oră confirmarea oficială respectivă de la Centrală de la Sibiu - Rumänien, dar sunt undeva la 500 de pachete trimise de mine în România, din Germania, sau primite în Germania din România, toate, evident, plătite din buzunarul subsemnatului.

Cum am întârziat din motive de extenuare fizică și metafizică a mesajelor mele corona-jurnalistice de după 18 Ianuarie 2021, atunci, trebuie să condensez înspre 31 Ianuarie 2021, mai multe informații întru același SAPIENTOKORONASAGA, ajuns la numărul trei, în care, vrând nevrând, amestec și jurnalism și filozofie, și politologie și posibil pretinsă poetofilozofie, toate întru reflectarea confuziilor existențiale și morale și patologice, în care fiecare încearcă să supraviețuiască singur, iar dacă nu poate singur, atunci, prin ceilalți, prin cei mulți și nenumiți, în spitale, în clinici și policlinici, centre de vaccinare sau de dramatică resuscitare.

Sunt din nou la 30 Ianuarie 2021, cu un nou pachet înspre țară la ATCLASSYB, întru același Flughafen Köln / Bonn - Konrad Adenauer, imens și gol și tăcut și nezburabil. Cine nu poate să zboare, nu poate să meargă mai departe!... Iar, fără mișcare, nu avem gândire, nici scriere sau transcriere. Reintru, la întoarcerea de la aeroport, în uriașul Dom din centrul Kölnului, tăcut și el, înghețat și el, părăsit și el. Par a fi singur în imensitatea catedralei, o solitudine a

timpurilor, cu un Christ înghețat pe piatra crucificării și îndurării.

Dar, evenimentele, merg mai departe. Sâmbătă seara, 30 Ianuarie 2021, pe programul Franco-German al televiziunii ARTE, este prezentat un documentar despre. MĂNĂSTIREA SUCEVIȚA, KLOSTER SUCEVITZA, această bijuterie Slavo-latină din Nordul Bukowinei, țesută din culorile cerului însuflețind pietre și ziduri, speranțe și istorii, aduceri aminte și imemorialitatea credinței izbăvitoare coborâta din Illo tempore.

Admirabilă prezentare a măicuțelor din mănăstire și însuflețire, urmând de secole dogmele creștine în cânt și bocet, de răsunset întru toacă, modelând icoane și draperii, prin consonanța sapiento-divină dintre degete și laringe, înlăcrimând și zâmbind cerurile zidite ale adâncurilor din Sapientoumanul rugător, postitor și rostitor, adâncimi de necuprins din necunoscutele lumii și creației, retipărite în geometriile semnificante ale medievalismului ortodox răsăritean, ce include Sapiento-bijuteriile Putnei, Voroneț, Arbore, Vatra Moldoviței. Este subliniată în iconografia picturilor corelativul dintre Marii Vestitori Precreștini ai lumilor metafizice grecești, de la Pythagoras, de la Heraclitus, Parmenides, Aristoteles și Plato, și împlinitorii evanghelici din Noul Testament, în special prin idealismul din Evanghelistul Ioan, ce realizează marele salt dintre filozofie și credință, prin cuvântul plin de duh și spirit „LA ÎNCEPUT A FOST CUVÂNTUL - IM ANFANG WAR DAS WORT”, dând identitatea dintru UNUL, întru fenomen și esența lui însuși, dintre Creator, Cuvânt și Număr, întru același „DAS DASSELBE”, unitatea Treimii creative, întru pururi nedespartibilă.

Întru această temporo-spațialitate mirifică, ca înțelepciune din ARITHMOS, să încerc a mă recăuta pe mine, MICH SELBST GESUCHT, prin acel HEMEAUTON al memoriilor, repovestindu-mă întru mit și credință, MYTHENERZÄHLER ZWISCHEN MICH UND GLAUBEN, nedisociabilul dintre Ființă și Lucruri, UNGETEILTE ZWISCHEN SEIN UND DINGE, esența din devenirea vieții, WESENTLICHE DES LEBEWESENS, mereu non-entropică, mereu finalizabilă și mereu destinabilă. Într-o retresărire de amintiri de acum de aproape 40 de ani, din acel loc al retrăirilor dintru începuturi, mă închin umil și modest într-o poetofilozofie a desprinderilor, ce înrădăcinându-mă, m-au renăscut în aripile zbaterilor ulterioare, conjugând în logos, cosmos și natură, Species și cultură.

„Mesteacăn alb de Sucevița./ Mesteacăn alb din Sucevița/ Tulpina recrescută din tulpină/ Lumina renăscută din lumină/ Din albul cel mai alb al crengilor cerești/ Din nașteri în miracoli/ Din necrezute vești./ Din ziduri rezidite în lacrima fierbinte/ Țesute din icoane din crucile aminte./ Din semnul cel mai pur/

→ Continuare în pag. 16

MARIANA STRATULAT - O PICTORIȚĂ POETĂ SAU O POETĂ PICTORIȚĂ !?

Dan TEODORESCU

Ieșeanca noastră din Craiova, Mariana Stratulat, este o pictoriță de tradiție pentru plaiurile românești, cu o bogată activitate artistică.

Ieșeanca noastră din Craiova, Mariana Stratulat, este și o poetă de mare talent, iar cartea de față, „La poalele gândurilor”, ne demonstrează că tot românul s-a născut cu versurile lui Eminescu pe șevaletul creației, mai ales în străvechea capitală culturală a Moldovei și României.

Structurat în mai multe capitole, precum „De viață”, „De dragoste”, „Din jurnalul familiei”, volumul de față ne arată că doamna Maria Stratulat pictează prin strofe alese secvența vieții sale pe Terra și trece în revistă toate trăirile de care a avut parte de-a lungul timpului.

Cartea „La poalele gândurilor” este una a maturității literare pentru Mariana Stratulat, iar cuvintele lui Eduard Peter, din motto-ul volumului ne arată prezentul adevărat: „Într-o zi, riscând, poți să rămâi fericit pentru toată viața”. Mariana Stratulat a riscat și a rămas fericită editând acest volum de mare încărcătură sufletească.

Volumul de poezie „La poalele gândurilor” nu trebuie să lipsescă din biblioteca noastră oriunde ne-am afla pe întinsele plaiuri Carpatine!

→ Continuare din pag. 15

Simbolul de mărgean/ Din stânca de genuni/ Fereastra pentru neam./ Din rădăcini ciudate/ Readânciri de viță/ Tu!/ Harul dintre haruri/ Din sfântă Suceviță”.

[4] SAPIENTOKORONASAGA

Sfârșit trist de Ianuarie 2021 în Germania, afectată masiv de cumplita patologie în multi-extindere și retezarea de vieți, de la tineri sau mai puțin tineri, de la bătrâni sau mai puțin bătrâni. Se moare acasă, se moare în spital, se moare în asylheim, fără încetare, fără asemănare, fără cruțare, și asta în țara uriașilor de medicamente de toate felurile, de la Bayer la Hoechst, de la Boehringer la Merck, sau de la BASF la BionTech. Nu suntem ajutați nici de tehnologii de vârf, sub semnătura unor Siemens sau Aldi, sau Liedl sau REWE, sau Puma sau Adidas. Ca niciodată de la război încoace, presa germană este plină de anunțuri mortuare, de îndoliatele cuvinte din Requiem și Exequiem, o amplificare și accelerare a trecerii în neființă a populațiilor germane, a trecerii eterne în lumea de dincolo a unei întregi istorii de zbateri și frământări ale neamurilor teutonice, toate însoțite de singurătăți și lacrimi nevăzute.

Nu vreau să tulbur nefireasca neliniște din cimitirele germane (în care sunt mulți Sachsen und Schwaben din Răsăritul Europei), dar voi încerca să reproduc printr-un translatio, câteva din condoleanțele citite, recitite, reflectate și resemnate, din trecerea noastră prin lume. Poate că numele lor,

luate la întâmplare, Kurt, Jürgen, Manfred, Karin, Hans, Klaus, Gudrun, Dieter, Werner, Willy, Ingrid, Horst, Brigitte, Wilfried, Ingo, Günter, Uschi sau Reiner, nu vă vor spune prea mult, dar în spatele lor au fost ființe și speranțe, zbateri și zburcături, lașități și nefericiri, înălțări și prăbușiri, toate întru ființa și ființarea numită om și umanitate, om și societate, om și destinalitate. Deci, întru aduceri aminte, din acest sfârșit de Ianuarie 2021, din zona Köln, Germania.

„Lăsați-mi un loc între voi // Un loc al neuitării”

„Dacă vreodată mă veți căuta // Căutați-mă în inimi // Poate va rămâne acolo un loc al amintirii”

„Nu judeca ziua după ce trece // Ci sămânța binecuvântării ei // sădite trăită în pururi”

„Adormirii, urmând atâtor oboseli // Din ultima cădere de lumină”

„Și luptătorul își pierde puterea // Pierdută prin timpuri”

„Tu! Ultima călătorie // Făr' de întoarceri // Cadoul de minuni al lumii”

„Spirit! Voință și durare, voință și-ndurare, în pururi curgere”

„Sunt morți care deschid ochii celor vii, sunt vii ce închid ochii celor morți, tu, sfântă rugăciune a amintirilor dragi”

„Un cenușiu și ireal acoperă totul, tu, om, copac sădit de tine însuși, în eterna grădină”

„Din arta vieții să culeg căldura verii, ca-n anotimpuri reci, să port îmblânzirea”

„Destinul plecării este întotdeauna o pierdere, dar, fără asta, nu putem trăi”

„Acum, toate liniștile și neliniștile sunt adunate în pumnul de cenușă, pământ al tresăririlor”

INOCENTE VICTIME (ESEU)

Stelian PLATON

Se făcuse ora 5 după amiază, iar noi lihniți de foame ne cam gândeam să mergem acasă. Eram încă la gârla de la margine satului. Copilăria noastră a fost fericită datorită râului Vede care era bucuria cea mai mare a verilor călduroase. Aici fiecare

dintre noi copiii învățasem să înotăm și jucam tot felul de jocuri inventate ad-hoc, ascunzându-ne fie după pilonii marelui pod, fie scufundându-ne și apărând apoi în locuri neașteptate. Făceam și întreceri de rezistență la înot pe diverse distanțe, sau întreceri pe distanțe parcurse pe sub apă, dovedind astfel și care rezistă mai mult să țină respirația sub apă. Soarele ne binecuvânta încă de la orele amiezii când obișnuiam să ajungem la gârlă și până după-amiază. De multe ori, ne aminteam să mergem acasă când se însera mult prea bine. De aceea eram bronzăți și ne laudam care e mai negru și nu are piele exfoliată de soare.

Podul în apropierea căruia ne jucam, îl foloseam și ca trambulină, fără să știm la vârsta aia ce este o trambulină, mai ales că în limbajul nostru și evoluția aceluia timp, nu exista această noțiune. Urcam de la malul apei sus pe pod. Acesta avea un parapet pe margini destul de solid, făcut din grinzi, pentru a proteja marginile de eventuale accidente. Deși era știut că pe Podu-ăla-Mare, cum obișnuiam să-i spunem, (pentru că mai erau două mai mici, ruinate la mică distanță), ne urcam pe parapetul său și plonjam în apă, de la acea înălțime, cu capul în jos. Distanța până la apă era și mai impresionantă când te ridicai în picioare pe parapet în clipa dinaintea săriturii. Nu mulți, deși erau buni înotători, se incumetau să sară de la acea înălțime, care era de cca 7 m. Închideam ochii în clipa lansării și spuneam în gând: „Doamne ajută-mă” Ar fi fost posibil în cădere greșită fie să se fractureze coloana vertebrală fie la o cădere cu burta pe suprafața apei, respectivul să nu mai iasă la suprafață, ori ne având suficientă distanță către față, să cadă cu capul în

parii uriași ieșiți din apă, care erau baza podului. Existau câteva riscuri fără speranța de a mai ajunge acasă vreodată. Și totuși entuzismul copilăresc pe care cineva îl numea curaj, era și talent și inconștiență, toate odată. Cei mai puțin curajoși săreau de pe capetele de piloni ale podului, care se vedeau deasupra apei, ele fiind la o distanță de unu-doi metri deasupra luciului apei. De pe aceștia cărora le spuneam pari, săreau mulți copii. Deci săriturile de pe pari erau esența zburdălniciei noastre, Apa era suficient de adâncă în jurul podului, aici se făcuseră săpături la ridicarea acestuia, și mai târziu a devenit locul cel mai apreciat și iubit pentru scăldat numit „la groapă”. Ceva mai în josul râului, în aval cum ar spune un băiat de la oraș, era zona numită „vad” apa fiind mai mică în adâncime. Aici veneau oamenii pe când se întorceau de la munca câmpului și se răcoreau, spălând și vitele care au fost cu ei la munca cea de toate zilele: boi, vaci, bivolițe, cai. Noi apăream imediat în jurul animalului, pentru că proprietarul, după spălare îl dădea spre partea mai adâncă pentru a-l determina să înoate, ca o limpezire a corpului vitei în final. Atunci noi năvăleam țipând și râzând pentru a ne agăța de coada animalului care înota, și simțeam ca o planare fericită prin aer, agățați de coada acestuia, și plimbați fără să facem vreun efort. Neprevăzutul era și el prezent în fericirea noastră. Uneori careva mai uita să se desprindă de coadă animalului când ajungea la apă mică, și câte un animal mai sperios mai dădea o lovitură cu un picior intrusului care îi ținea coada. Pe când ceilalți ne îndoiam de răs, cel lovit, făcea eforturi desperade să tragă o gură de aer, de care a fost golit prin lovitură.

În ziua respectivă aveam ce ne povesti și ironiza cu hohote pe seama ghinionistului. Spre seară când începeau să se întoarcă la casele lor oamenii venind de la truda câmpului, unii se opreau la gârlă fie să facă o baie revanșându-se după atâta zăpușeală ce i-a torturat în timpul zilei, fie se răcoreau sumar, continuându-i apoi drumul spre casă. Acum, urma un episod pe care îl jinduam în sinea noastră. Femeile de diferite vârste, se apropiau de râu și mai întâi cu baticuri ridicate pe cap, sau cu fuste, ori rochii, ridicate mai puțin decent ca să nu le ude, intrau în apa râului gălăgioase precum găștele și țipând speriate de fiorii apei, care le păreau reci, după fierbințeala soarelui sub care trebăluiau toată ziua.

→ Continuare în pag. 18

Revelațiile unui paladin îndrăzneț

Ștefan Ion GHILIMESCU

Ion Iancu Vale este unul dintre cei mai nativi, mai curați și mai viguroși poeți pe care i-am cunoscut în România sfârșitului de secol XX și începutului de Nou Mileniu. Într-o lume jalnic denaturată, pe cât de meschină, calică și fudulă, tot pe atât de lașă, clorotică și corcită, navigând împotriva curentului, spre Ultimul Far al unei tainice chemări, cu mijloacele exclusive ale unui verb de neuzate frusteți,

→ Continuare din pag. 17

Treptat, după cum începeau să accepte udarea mai sus pe corp, ridicau rochiile sau aruncau pe mal fustele. Când se familiarizau complet cu apa răcoroasă, începeau glumele și chiotele de bucuria jocului cu apa, precum noi copii. Sunt momente când și cei maturi scapă entuziasmul copilului din sinea lui și uită că o clipă înainte se simțea oboseala acumulată de-alungul zileia. Prin urmare femeile se dezbrăcau complet și se ajutau între ele să-și dea cu apă prin părțile unde nu ajungeau cu mâna lor. Noi cei care așteptam nemișcați și înrobiți de aceste imagini, eram surprinși văzând că femeile au corpul altfel decât noi, care ne vedeam zilnic la gârlă. Eram nedumeriți de ce fundul femeilor este proeminent în spate și părea tot ca o deformare pieptul lor mare și greu. Așezați pe mal, la o distanță care credeam că nu putem fi văzuți de ele, priveam fără să mai scoatem o vorbă. Ciudată tăcere. Parcă ne scormonea în adâncul ființei o plăcere, o dorință, o nevoie de a face ceva. Nu ne mai priveam, nu ne mai vorbeam. Mai mult instinctiv ne așezam la o oarecare distanță între noi. Ne absorbise într-atât farmecul și curiozitatea acelor imagini, că începu să ne cuprindă o căldură și duceam fără să observăm mâna între picioare. Găseam acolo ceva în plus față de restul pe care-l cunoșteam.

acest paladin îndrăzneț nu contenește să ne îndemne să luptăm din toate puterile pentru a ocroti „sâmburele încă viu” și miraculos al vieții. Poezia sa, amintind, în lipsa unor influențe directe sau „intertextuale”, dar, îndubitabil, amintind, când de universul tradițional din La lilies(i) lui Marin Sorescu și de Spoon River(ul) lui Edgar Lee Masters, când de realismul magic al Macondo(ului) lui Marquez ori de atmosfera miturilor păgâne din Radunița lui Esenin, rămâne expresia originală a unei înzestrări certe care a ajuns însă la maturitate extrem de anevoios.

Plăcerea urca făcând să simțim arzând obrajii și cobora ca un îndemn în mâna dreaptă. Cineva nevăzut ne spunea că e un moment de înaltă emoție și dorință, care se revarsă simțitor și repede spre zona dintre picioare. Câțiva dintre noi începurăm deja o acțiune manuală, fără să mai înțelegem unde suntem și nici dacă eram singuri sau nu. Deodată auzirăm niște strigăte ascuțite de femei isterizate, care blestemau și amenințau, în direcția noastră. Ne-am speriat că am fost descoperiți și am luat-o la fugă în diverse direcții. Femeile continuau să amenințe că ne-au recunoscut și vor veni acasă la părinți să ne dea-n vileag pentru nerușinata noastră lipsa de educație. Ne tremurau picioarele. Din marea și puternica dorință, nu mai rămăsese nici cenușa. Cum vom da ochii cu părinții după ce femeile decente și educate vor veni și vor dezvălui răutatea noastră. Noi le deranjasem pe ele. De ce nu om fi închis ochii sau să ne ciupim dureros trupul, pentru a nu le idolatriza când fac baie. Ele aveau dreptul la scăldat în văzul lumii, iar noi niște nesimțiți le-am văzut și le-am fi dăruit sufletul nostru pentru imaginea gauguiniană, pe care aceste inocente trupuri goale ne-o oferea.. Bietul pictor, oare el a fost hulit de femeile din Tahiti și turnat familiei pentru că le-a privit, cred eu mai mult decât noi inocenții deveniți victime?

EVOLUȚIE - DE LA ENTUZIASM LA CIVISM

Nicholas DIMA

*America: 1969-Aselenizarea;
2021-Primul Zbor Turistic in
Spatiu*

În mod tradițional fiecare secol rămâne în memoria lumii prin evenimente unice. Secolul XX a

fost marcat de adânci frământări sociale și mari distrugerii, dar și de realizări tehnice de neegalat: Revoluția bolșevică din 1917; Explozia primei bombe atomice în 1945; Prăbușirea comunismului în 1989. Și totuși, cel mai important eveniment al secolului XX a fost Aselenizarea, primul om ajuns pe lună în iulie 1969...

Am sosit în Statele Unite în martie 1969 la scurt timp după ce obținusem azil politic în Austria. America m-a șocat și mi-a răsturnat valorile, dar treptat am revenit la realitate, recunosc însă, m-am trezit într-o lume cu alte valori. Și evenimentul care m-a impresionat cel mai mult în primele luni a fost aselenizarea. Primii astronauti Americani au ajuns pe lună.

Evenimentul a avut loc în cursul nopții și a fost transmis la televiziune. Îmi amintesc că am stat lipit de televizor toată noaptea și nu-mi venea să cred că Președintele Nixon, aflat la Casa Albă, vorbea la telefon cu primul astronaut care ajunsese deja pe lună. Evenimentul fusese anticipat, dar privindu-l pe viu părea de necrezut...

Ziarele și revistele din toată lumea au comentat pe larg evenimentul, dar puțini oameni au conștientizat ca de fapt se intra într-o nouă eră; era spațială. De altfel, s-a constatat că în zilele noastre dacă o descoperire tehnologică a ajuns să fie cunoscută de public, este de acuma depășită. Oamenii de știință lucrează deja la noi invenții la care omul obișnuit nici nu visează. În 1969 tehnologia depășise capacitate de înțelegere a omului de rând și aselenizarea a produs un șoc. Și aici vreau să fac o legătură cu prezentul.

Zilele acestea, pe 11 iulie, a avut loc primul zbor „turistic” în cosmos. Compania particulară Virgin Galactic a transportat în spațiul extra-terestru primii turiști. Datele tehnice ale evenimentului sunt bine cunoscute și deși

zborul în sine reprezintă un alt pas important al evoluției umane, el a declanșat mult mai puțin entuziasm sau publicitate decât cel din 1969. De ce această diferență de reacție? Răspunsul îl găsim în noile cunoștințe acumulate între timp și în schimbarea mentalității. Noile generații de azi au alte idei, gânduri și preocupări.

Din punct de vedere strict tehnic, racheta Unity, cu care omul de afaceri miliardar Richard Branson și colegii săi a ajuns la limita spațiului cosmic nu a stabilit vreun record nou și nici nu a adus ceva nou tehnologiei spațiale. Racheta/avion numită Unity a depășit doar pentru scurt timp centura Karman, situată la 62 de mii de altitudine (circa 100 de km.) de unde teoretic începe spațiul cosmic. Această linie de centură e însă oarecum arbitrară și nu este recunoscută oficial de Statele Unite ca limita legitimă a spațiului terestru.

Pe de altă parte, după un interval de peste 50 de ani, generația de azi este cu totul diferită de generația anilor '60 a secolului trecut. America acelor ani era optimistă și entuziastă. Oamenii aveau încredere în viitor și își făceau planuri. Tinerii aveau vise și mulți dintre ei aspirau să devină astronauti și să cucerească spațiul. Azi, după aproape două generații de la aselenizare, lumea e pesimistă. Societatea Americană s-a polarizat și își caută nesigură locul și rostul în lume. Între timp, tehnologia a făcut salturi uriașe și a atins cote de neconceput în urmă cu câteva decenii. Între marile avansuri ale tehnologiei și mentalitatea oamenilor s-a produs un adânc decalaj.

Dacă acum o sută de ani un profesionist bine plătit câștiga de 20 de ori mai mult decât un muncitor, în prezent un businessman poate câștiga de sute de ori mai mult decât un salariat obișnuit. Pe de altă parte, pe vremuri, un tânăr trebuia să studieze sau să muncească din greu ca să prospere. Azi, prin diferite speculații de bursa ori prin invenții și inovații neașteptate, s-a format o clasă de miliardari care prin atitudinea lor au distrus echilibrul clasic al societății și au bulversat tineretul.

Tinerii de azi sunt mult mai bine informați decât cei din trecut, dar după răsturnarea valorilor tradiționale mulți dintre ei și-au schimbat mentalitatea și au devenit cinici. Ei par că trăiesc numai în prezent fiind adsorbiți de telefoane mobile, de texting și de ultimele inovații electronice.

În ce privește spațiul cosmic, acesta nu mai reprezintă un vis. Dacă ești miliardar faci orice și ajungi oriunde, chiar și pe lună. Branson și-a făcut propria lui companie spațială și s-a grăbit să ajungă în cosmos înaintea altora. Jeff Bezos, proprietarul cunoscutei firme Amazon și fondatorul companiei aerospațiale Blue Origin, a ajuns și el dincolo de spațiul terestru pe 22 iulie. Acum se pregătește probabil Elon Musk, proprietarul companiei Space Exploration. Atât Branson cât și Bezos vor să inaugureze o eră de turism cosmic, un nou business care le-ar putea aduce ale sute de milioane de dolari dela persoane extravagante care își permit să cheltuiască câte zeci de milioane pentru a-și etala statutul social. În ce privește tineretul, acesta vrea să evadeze dintr-o lume cinică și să-și creeze o lume proprie. O va crea oare prin munca și efort or prin speculații? Rămâne de văzut.

COLAJ LIRIC

GABRIELA CĂLUȚIU SONNENBERG

Poezia Săptămânii ITHACA

Germain Droogenbroodt

GEOGRAFII

...come se l'amore fosse un paesaggio
Ornella Mariani

*Mișcă-mă, înghiontește-mă,
fă-mă să ajung
la pământ și mări extreme,
să ating cerul cu mâna.*

*Tu ești tot ce mă mișcă
iar eu, fluidă, mă scurg
la cheremul vântului
prin râuri de țări
știute și neștiute,
prin această geografie
a inimii tale,
prin țara pe care
n-am văzut-o încă.*

*Toate aceste râuri mă poartă
spre tărâmul făgăduit...*

MARGARET SAINE, Germania
Traducere: Germain Droogenbroodt și
Gabriela Căluțiu Sonnenberg

ÎN VARĂ

*Slab populată țara
Deși câmpul e vast și sunt multe
mașini.
Zac toropite sate*

*Printre grădini de merișor; iar
mâțele
arar mai sunt lovite de o piatră.*

*Cad stelele în august
Iar în septembrie sună cornul de
vânătoare.*

*Gâște mai zboară, barza umblă
Prin arături date cu otravă. Ah,
norii,*

*Precum munții, zboară peste
păduri.*

*Pentru cei ce ziarul nu-l primesc
Lumea e în perfectă rânduială:
Prin cazane cu gem de prune
Plăcut li se oglindește fața
Iar câmpul strălucește în roșu
înfocat.*

SARAH KIRSCH Germania, 1935–2013
Traducere: Gabriela Căluțiu Sonnenberg

CUVINTE

*În jurul meu cuvinte, cuvinte și
cuvinte,*

*Mă acoperă crescând ca frunzele,
Nu încetează niciodată ieșirea la
lumină*

*Răsar din profunzimi... Dar eu îmi
zic, cuvintele*

*Sunt o nenorocire, ferțiți-vă de ele,
Pot însemna atât de multe lucruri,
Prăpăstii în care pașii se afundă,
pentru ca noi*

*Să putem admira marea, cu
valurile ei paralizante,
Ele pot fi furtuni cu aer arzător,
sau un cușit*

*Gata să taie gâtul celui mai bun
prieten...*

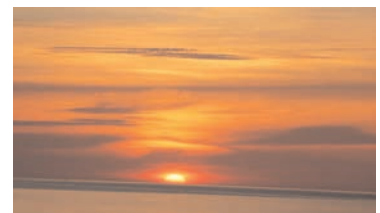
*O pacoste sunt ele, cuvintele, însă
fără încetare*

*Din mine ies ca frunzele pe un
pom,*

*Nu dau semne că ar vrea să
întârzie vreodată,*

*Nasc în tăcerea care îmi zace în
adânc...*

KAMALA DAS, India 1934–2009
Traducere: Germain Droogenbroodt și
Gabriela Căluțiu Sonnenberg

TOATE DIMINEȚILE LUMII...

*Tous les matins du monde
sont sans retour.*

*Toate diminețile lumii
sunt singure la întoarcere*

*Nu-i răsărit care
să semene cu un altul
din cele care au fost sau vor veni*

*Minut după minut
viața se desprinde
de propria ei ființă*

*o floare efemeră
ce nu cunoaște reîntruparea.*

Germain Droogenbroodt
Traducere: Gabriela Căluțiu Sonnenberg

POEME

Ion Iancu VALE

În lumina de octombrie

pășeam prin parcul
ce se gârbovea sub ochiul închis
al cerului de octombrie
și nesiguranța
salamandă metalică, rece
se furișă sub pielea noastră
caldă
se auzea timpul
țigănomad și hoț
lovind cu cnutul
armăsarii lui de aramă
ce nechezau galben
prin viaductele frunzelor
migrău gândurile noastre
dîncolo de eșarfa zării
și ne ajutam reciproc
să nu ne cadă inimile
sub copitele toamnei
pășeam prin parcul
ce se gârbovea sub ochiul închis
al cerului de octombrie
dar noi
eram convinși că
nicăieri nu ne-ar fi aflat cineva
mai unul lângă altul
ca în lumina aceea

Ca un condamnat, cel trist

trag în el zăvoarele ușilor
cu niște arme automate trag
nu-l pîndește nimeni prin
vizoare
dar se știe precis când apare el
asta din cauza mirosului ce-l
precede

este un miros rece, acru, nouros
un miros de mlaștină zăcută
de carne în putrefacție
de vespasiană cu apă netrasă
un miros de tot felul
ce se insinuează în tot locul
ce trece prin ușile și ferestrele
închise
ce străpunge plumbul
buncărelor
ce ajunge pe fundul oceanelor
în magma terestră
și dîncolo de straturile
atmosferice
de aceea este întâmpinat
cu rafale lungi și dese
din dosul ușilor zăvorâte
și cu lătratul strigăt de luptă
trageți, terminați-l
vine cel ce nu poate râde
vine cel ce miroase a tristețe

Inegalabilul ospăț

către voi, prieteni, salut
fiți bineveniți
intrați, simțiți-vă în casa mea
ca la voi în inimă
vreau ca în astă seară să ne
distrăm regal
alămurile sună, masa e servită
vom mânca, vom bea și vom
dansa
ne vom ospăta cu coji de pâine
rămase de la prânzuri trecute
vom scurge apoi ulcioarele
ce sună demult a scorbura
în continuare vom râde
ca și cum ne-am vedea unii pe
alții

mânjiți cu funingine în somn
căci dacă nu e pâine măcar circ
să fie
vom cânta imne și ode
vom adula în cor și tot noi vom
aplauda
vom face dragoste de-om mai
putea
intrați, prieteni, fiți bineveniți
nu mă priviți ca pe omul negru
nu eu sunt vinovat de
nefirescul acestui festin
eu nefiind decât un biet poet
și poate nici atât

Cu palmele multicolore

moi, palmele ei multicolore
îmi frământă plămada fiorului
până în măduva
cerului meu cutreierat
de păsări speriate
pe un cal fără splină gonesc
biciuind cu sete inserarea
stacojie
aibi milă Doamne
și ține-mă trainic în șa
printre atâtea animale de
pradă
deodată, să nu mă prăvălesc
ea mă așteaptă la marginea
zăpezii
cu palmele multicolore
calde să mă mângâie
să mai pot îndura încă
această lume-haită
din care nici măcar în moarte
nu poți fugi

Execuția

înarmat cu una
din cele mai moderne arme
s-a hotărât odată
să comită o execuție în masă
se aflau în fața zidului
câte o părticică din părinții lui
din nevasta lui, din frații lui
și toți copiii lui înfrunțiți
câte o părticică din prietenii lui
și toți dușmanii întregi
își reglă arma pe foc automat
și începu să secere
deodată îl fulgeră un gând
„dacă în fața ucigătorului tir
s-o fi găsimd și vreo părticică
din mine”
aruncă arma și întrebă țipat
„e cineva rănit acolo”

Căldicel

vai lui, nefericitul
el cel de altădată
iute ca păstrăvul
din apele muntelui
și fierbinte
ca lava vulcanului
este acum moale și căldicel
într-o lume în care Dumnezeu
a devenit marfă ieftină
de tarabă
și omenia o ilegalitate
obligat la compromisuri
meschine
și armistiții fără onoare
este acum moale și căldicel
vai lui, nefericitul
și cât era de fierbinte
cât era de iute...

Din vol. „Revelații”, 2014

DIN NOV OCTOMBRIE

Julia Henriette KAKUCS

M-a acoperit pătura toamnei... Într-o lumină aurie, mă înfioară răcoarea vântului. Luna octombrie este frumoasă la noi. Copacii își împodobesc coroana rărită, compensând trecerea verii cu minunatele culori furate din comoara curcubeului de primăvară. Asemeni unor dive cochete, par să fie dominați de vanitatea de a-și încânta privitorii. Foșnesc în adierea vântului, aruncându-și pletele multicolore într-un areal pe care-l stăpânesc cu suveranitate. Obişnuiesc și astăzi, la fel ca și în timpul copilăriei mele, să mă plimb prin parcurile inundate de mormanele de frunze ce acoperă pământul umed al dimineții, răspândind mirosul ușor înțepător al descompunerii.

Ne-am întâlnit, din nou, în formația unui cvartet, în trenul electric, care ne duce spre Frankfurt am Main. Timpul ne trece așa mai repede. Țin minte că începusem conversația cu articolul ce-l citisem, în zori, despre experimentul mult criticat al înscenării operei „La Bohème” la Salzburg. Informația se dovedise a fi un impuls. Ne călăuzise șerpuiind de la baletul modern – în care solistul scuipă într-un lighean și-și toarnă un acvariu plin de apă peste cap – până la compoziția lui John Cage, „As slow as possible/ Pe cât de încet posibil”.

Faptul că nu eram de aceeași părere înflăcărase conversația. Panta rhei, la fel ca și muzica minimalistă, nu are prea mulți adepți. Ne trezisem din somnolență în timpul dezbaterii. Trecusem prin aeroport și, totodată, la evenimentele anunțate la sfârșitul săptămânii. Aproximarea avioanelor ne amintise festivalul organizat anual cu ocazia zilei internaționale One Sky, one World. Regretasem

că nu voi vedea multitudinea zmeielor, ce se vor ridica pe dealurile ce se înșiră pe valea Rinului. Nu se serbează festivalul lor în acest an. Știusese că nu voi fi nici la Berlin unde aveau loc în a doua duminică a lunii octombrie - într-unul din multitudinea parcurilor orașului - , minunatele serbări ale văzduhului. Se înălțaseră, spre abisul albastru, micuțele zmeie japoneze, alături de impresionante figuri transparente. Tot atunci se desfășura și Festivalul Luminilor. O parte a clădirilor, Domul, piața Potsdam și alte edificii importante erau iluminate în mod artistic.

Mă văd și acum plimbându-mă cu tine pe străzile fremătând de oamenii grăbiți ai seriei. În partea de est a capitalei, într-o zonă greu accesibilă mult timp în trecut apropiat, sunt mereu evenimente culturale încântătoare. Îmi amintesc cum am stat, pierdută în nemișcare, cu mâna ascunsă într-a ta, admirând turnul televiziunii ce-și schimba culoarea trecând prin toate nuanțele cuprinse între roșu și violet. Se transformase într-un cameleon uriaș, în mijlocul pieții Alexander, la un pas de minunatele muzee ale unei metropole pline de mișcare și viață, în care încă nu s-a instalat nici armonia arhitecturală și nici cea a mentalității locuitorilor ei.

Savuresem timpul liber... Toamna cu tine la Berlin a fost mereu plină de soarele întâlnirilor și al unui octombrie darnic. M-am reîntors în cotidian cu muzica conversațiilor în suflet și cu aroma pizzei italiene – făcute de un armean prietenos, care nu dorise să-și amintească de nici un fel de evenimente istorice – pe limbă.

Poate avea dreptate, îmi spun acum, ușor mirată de perspectiva nouă ce mi se dezvăluie. Se simte bine la Berlin, restaurantul îi aparține, clienții sunt internaționali... Tava cu fructe și cafeluța mi-o dăruise. Ce idilă perfectă...

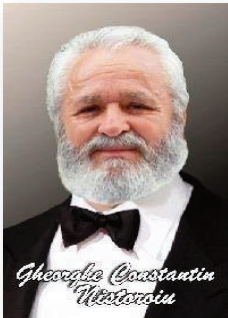
Ascultasem însă, în mijlocul unei armonii iluzorice, știrile... Un băiat de 20 de ani a fost – în timp ce-mi degustam vinul roșu în pizzeria de care ți-am povestit – , la doar câteva străzi scurte de mine, atacat de șapte bărbați. Ziarele ne informaseră că nu a supraviețuit. Unele zmeie se prăbușesc și în ziua de One Sky, one World ...

ARTUR GABRIEL SILVESTRI - MISIUNE ȘI VOCATIE ÎNTRU CUVÂNT ȘI ȚARĂ

Gheorghe Constantin NISTOROIU

„Dă-mi, Doamne, inspirație și putere
să scriu până la sfârșitul vieții mele!”

(Radu Mărculescu, filosof,
scriitor, artist, prizonier, deținut
religios)

Cuvintele alese sunt Mlădițele
sublime înmugurite din LOGOSUL
dumnezeesc și ele trebuiesc
permanent împodobite cu
veșmântul Luminii înmiresmate
de harul Duhului Sfânt. Albul

diafan al cuvintelor se prelinge din susurul apelor ce
limpezesc veșnicia străbună, din catifeaua albatroșilor
ce planează pe țărmul însoțit al Mării cu ochii albaștrii
în care surâde Cerul, din mireasma florilor dalbe care
înseninează verdele-brocant al câmpiei, din altița
turturelei zglobii ce ne fascinează ca un miracol, din
haina mirilor sub care tresaltă sufletul lor arzător și
curat, din cașmirul plopilor fără soț cu pâlpâiri și
acorduri de romanță, din sumanul frumoaselor și
majestuoaselor oltence, din tulpanul admirabilei și
neliniștitei codobature, din corola splendorii pomilor de
April înfloriți la Nunta Învierii Domnului Hristos, din
candelabru afrodisiacilor ciorchini de salcâm, din
bundița de astrahan a zbeugitorilor mielușei, din
neaua ce se așterne înaintea pașilor Magilor ce vin la
Împăratul Cosmosului să i se închine, din razele Dorului
Luceafărului dac Mihail Eminescu, din unduirile serafice
ce gâtesc Calea Crăieșei Maria.

Cuvintele înmiresmate de harul divin slujesc și
slăvesc natura tainică a surâșului angelic, prelins din
aura Icoanelor Sfinților Neamului, primeniți întru
Hristos, intonând și cântând Liturgia cerească ce se
pogoară ca un omofor serafic, ca un nimb de venerație
peste cântările psaltice ce liturghisesc în ctitoriile
voievodale ale Strămoșilor, într-o simfonie a bucuriei
întregului suflet ortodox național. Toate clipele vieții
omului trebuie să pulseze de fapt veșnicia întru care l-a

creat, l-a așezat și l-a recreat
Mântuitorul nostru Iisus Hristos
spre învierea și mântuirea sa.

Sfârșitul fiecărei clipe e de fapt
nașterea celeilalte clipe așa încât
toate clipele devin bătăile inimii
eterne, iar în această veșnicie
gândurile se întrupează în idei
novatoare, ideile prin duh se
convertesc întru Cuvântul ceresc,

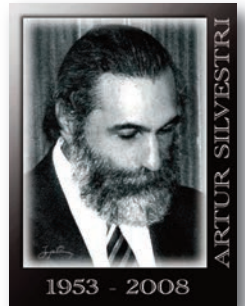
se revelează întru Cântare divină, astfel că graiul brodat
în brocartul sufletului frumos al românului valah, prin
lumina sa celestă purifică inima arzătoare așezând-o în
conștiința de neam și de cer ca o serafică metanoe, ca
o sublimă întoarcere permanentă la Atotfrumosul
Hristos.

Fiecare gândire, scripă despre frumos, fiecare
întrupare, revelație în adevăr, fiecare dăruire, risipirea a
binelui, fiecare trăire, înălțare a libertății se circumscriu
dreptei credințe strămoșești, geniului străbun, filosofiei
duhului celest, ortodoxiei veșnice ca tradiție nesfârșită,
ca permanență spirituală, ca divină creație harică, adică
jertfire mărturisitoare întru Dumnezeu treimic și întru
Neamul nostru ales. Gândul alb, serafic, năframă a zidirii
Dragostei dumnezeiești, plămădă a veșnicului Mire-
Cuvânt, înmiresmat de lumina ancestrală a Creației
însuflește prin mamă, dascăl, preot, ostaș, poet,
scriitor, comandant, erou, profet, martir, mărturisitor și
sfânt, zelul artistic al nației vlaho-ortodoxe întru
comuniunea cu Tatăl ceresc-PĂRINTELE Națiunilor.

O trăire de atitudine a demnității creștine într-o
existență luminată de har descifrează tainele, misterele,
neliniștile metafizice, încifrează spiritul, sensul, armonia,
tâlcuiește, limpezește, revelează înțelepciunea Duhului,
dobândind Filosofia mistică, gândirea hristică-creștin-
ortodoxă, însușind vocația străbună milenară de a
toarce gândul curat, de a urzi cuvântul luminat, de a
țese fapta cea aleasă, trăirea, jertfa, dorul, dăruirea,
iubirea, libertatea, adevărul ca misiune pentru urmași
și ca mărturisire pentru urmașii urmașilor daco-traci, a
vlahilor care au mai rămas liberi și români.

Urcușul sufletesc al creștinului ortodox valah pe
culmile filocalice ale Neamului nostru primordial și
nemuritor, jertfitor, străjer pe culmea de veghe așezată
ca o cetate ascetică pe picul semeț carpatin al misticii-
isihaste atinge iluminarea care întronizează sofianismul
ca frumusețe universală întru purificarea eului național
și personal, dând menire caracterului naționalist, ca
sens evanghelic și ecumenic întru cuvânt, credință,
libertate, iubire, adevăr și țară.

În Vatra strămoșească Filocalică ancestrală a
Neamului nostru pelasgo-daco-român, în pantheonul
Sofianic al monoteismului precreștin, predică și al
Ortodoxiei dacoromâne, în patrimoniul creației literare
al Patristicii răsăritene, s-a ctitorit de milenii România
Tainică a arealului sacru carpato-danubiano-pontic -
Grădina Maicii Domnului, unde Mântuitorul Hristos l-a

chemat și l-a rânduit întru Fiii Aleși ai Daciei Mari și pe Gabriel Artur Silvestri, ca sacerdot al Frumuseții LOGOSULUI divin, ca jertfire aleasă întru Neam și Patrie. Întru această vocație hristică a avut și nobila misiune, rezervată doar geniilor creștine, asumată numai profesilor religioși de a lupta permanent prin Sabia Cuvântului pentru Vatra Străbună dăruită de Dumnezeu, pentru Neamul nostru așezat în Vatra sa sacră de la ivirea sa în Zorii lumii, iar mai pe urmă devenită Grădina Maicii Sale – Fecioară Maria - Crăiasa Vlaherna Carpatina. Sub binecuvântarea lui Dumnezeu și a Sfinților Neamului său a instituit ASOCIAȚIA ROMÂNĂ PENTRU PATRIMONIUL, ca TREAPTĂ a ROMÂNIEI TAINICE preexistențiale, unde ființează spiritual PANTHEONUL sacru al PĂRINȚILOR Părinților noștri, al STRĂMOȘILOR și al STRĂBUNILOR.

România Tainică este de fapt Dacia Tainică, urzită ancestral de Dumnezeu pentru Neamul cel mare al peloasgo-traco-geto-daco-românilor, ca fir al nemuririi, „înaintând în nevăzut (în taină deci) ca o pânză freatică spre <<cei ce urmează să fie>>, în urma acestui proces spun – au apărut și Tudor Vladimirescu și pașoptiștii; apoi, odată cu Eminescu, miracolul.” (Artur Silvestri, *Fapta culturală, Colecție inițiată și îngrijită de Mariana Brăescu Silvestri, Ed. Carpathia Press, București-2009, p. 15*)

Artur Gabriel Silvestri, cernând realitatea României contemporane, a celei de azi, a observat cum s-a așezat făina pură, pudra trăirii din care se frământă, se dospește, se crește, se rumenește, se împarte, se hrănește și se împărtășește purtătorul de viață întru Hristos, Fiul ales Daciei Mari, al României Tainice, iar dedesubt tărăța pentru hrana celor îngreunați în a cuvânta, în a înfăptui, adică ale ciocoilor parveniți, deveniți prin tentacolele votului liber, așa cum au fost predestinați de Oculta, unul premier, altul vice, altul liderul statului unei României, nu a ROMÂNILOR, ci a unei Românie de suprafață, în care programatul la Cotroceni își exercită mandatul de politically correct. Adică?! Adică, răspunde doctorul deputat Nicolae Bacalbașa: „Să apuci rahatul din partea lui curată.” (Nicolae Bacalbașa/ Gheorghe Bacalbașa, *Doi Plisnoți care au trecut Prutul*, vol. I, Colecția Opera Omnia publicistică și eseu contemporan. Ed. Tipo Moldova, Iași, 2016, p. 189)

Doctorul hâtru și parlamentarul incomod, favoritul grupării anarhice REZIST și-a numit cartea după un banc tâmpit cu trei englezi tâmpi, bogați de altfel, care au plecat în croazieră la vânătoare în Africa. Doi lăudaroși visau, unul să vâneze lei, altul rinoceri, iar al treilea mai modest, plisnoți.

„- Ce-s aceia plisnoți?, au întrebat mirați ceilalți doi.

- Niște animale pe care le întâlnești pe marginea drumului. Seamănă cu oamenii și, când îndrepti arma spre ei, ridică brațele și țipă așa, ascuțit: plis not, plis not, a răspuns proaspătul vânător...

Noi suntem (Nicolae și Gheorghe Bacalbașa) doi plisnoți care au trecut Prutul. (ibid., p. 13)

Cred că România de suprafață a statului oficial este de ceva timp populată masiv cu plisnoți care, nu au trecut Prutul ci Tisa. Au venit goi sau doar cu un ludovic și au format o hoardă politică neoliberală, votând contra României Tainice și ocupând deocamdată Statul cosmopolit al unei României aflată într-o continuă prăbușire.

„România de suprafață este România oficială, a statului, a puterii, condusă de <<stăpânii clipei>> și de acoliții lor, elitele (le-aș numi termitelile, fiindcă n-au coloană vertebrală) ce dețin nu numai puterea în stat și bogăția ci puterea de a domina și în viața socială, culturală, mass media etc.” (Artur Silvestri, *Fapta culturală...*, p. 13)

Deseori Neamul, Patria noastră creștin-ortodoxă s-a confruntat, a înfruntat și a biruit vremurile grele care s-au așternut peste ea, prin Voievozii ei temerari, prin Vlădicii ei jertfitori, prin Oastea cea Mare a țării, prin Comandanții ei, prin preoții și învățătorii luminători ai satelor, prin genii, prin profeți, prin Elita creștin-ortodoxă călăuzitoare, jertfitoare, iubitoare de Dumnezeu și de Neam, Elită naționalistă strânsă în jurul și în fruntea poporului său demn, luptător, cucernic, credincios, omenos care n-a îngenunchiat în fața străinilor, care nu s-a aplecat în fața vrăjmașilor, care nu a stat înconvoiat în fața ciocoilor, care nu a cerșit în fața nimănui.

Dar acum tulburarea este atât de mare, căci vine și din lăuntru și din afară. Urgia esta atât de grea fiindcă ne-au ucis Elita și pe urmașii urmașilor ei, iar intelectualii acefali, de suprafață au fost convertiți la utilitățile guvernărilor căpătuiți pe averi, pe jafuri, pe vânzări, pe mutilarea economiei naționale și a teritoriului nostru sacru, fiindcă poporul s-a pervertit, a emigrat, a dezertat de la Crezul și Moșia Străbunilor devenind o turmă hăituită mânată spre abator.

Ierarhia Sinodului Bisericii naționale a devenit ecumenică, superbogată, de sine stătătoare, stat în stat sau mai corect spus Stat deasupra Statului ori, după împrejurări, vasala Statului ateu. N-o mai interesează de mult turma prigonică, pe care după ce exploatat-o, a trădat-o lăsând-o pradă satrapilor politrucii. O interesează, pădurile, apele, aurul, argintul, munții, palatele, limuzinele de lux, exorbitante venituri, marile corporații, Sfintele Moaște, viața princiară de pe acest pământ, căci Sus nu se știe...

România Tainică, spirituală s-a înălțat din zorii Creației pe temelia unui Destin religios și istoric.

România de suprafață este fundamentată doar pe opțiunile protoalelor politico-oculte din afară și din lăuntru, dar și pe interesele propriilor guvernări care pregătesc calea globalizării.

Va urma

POEZII

Adriana WEIMER

Sensul

*Am învățat să trecem prin timp
în tăcere,
cu ani povară,
cu întrebări nepuse
purtând în ochi toate mărire
într-o singură lacrimă scursă;
dar pe un drum neînceput,
uitat în memoria unui destin,
privirile se vor întoarce
și vor găsi sensul.*

Naștere

*Poți să te naști,
înaintea nașterii tale,
prin ideea de tine
a părinților;
poți să gândești,
înaintea gândirii tale,
prin puterea de inteligență
a materiei;
dar nu poți privi,
înaintea privirii în tine,
prin ochiul străin
al cuvântului.*

Profund

*Cât zbor îngenunchează
în păsări
pentru aripi
ce nu pot zbura
de prea multă liniște
și prea mult cer.
Cât înalt coboară
în munte
pentru stânci
ce nu pot rodi
de prea grea măreție.
Câtă lumină se topește
pe buze
pentru nașterea
unui singur cuvânt
spre iubire.*

Lumina

*Din albul străzii,
prin ninsoarea de gânduri
dintr-un ochi de fereastră,
într-un ochi de cuvânt
s-a deschis,
din afară înăuntru,
lumina.*

Stare de spirit

*Să depinzi de un DA,
de o stare de spirit străină ție.
Îți sprijini gândurile
pe clipa ce va veni pentru tine
sau nu
și pleci din numele tău
și numele tău
rămâne închis în dosare.
În câte feluri ți-e dat să trăiești.
Ți se dă să alegi
dar nu ți se dă să știi
care drum
dintre bine și rău
ți-e destin.*

Întru tine

*Profund,
sentimentul de tine,
venirea ta aici,
în sufletul meu,
e o binecuvântare
a faptului că ești,
că exist întru tine.*

Un semn

*Aștepti un semn
de viață ori de moarte,
de iubire ori de nepăsare,
de aducere-aminte ori de uitare.*

*Aștepti în tăcere un semn
și răspunsul tăcerii
te cuprinde și doare
și însăși tăcerea așteaptă un semn
de tine ori de fiecare.*

Conștiința de a fi

*Conștiința de a fi în ființă,
conștiința de a deveni neființă,
conștiința întregului, conștiința
rotundă,
conștiința ascunsă, mută și surdă,
conștiința de timp, de rău și de bine,
conștiința de noi, de tine, de mine.
În câte feluri se poate rosti
eterna conștiință de a fi !*

Și stelele

*Stelele mor de singurătate,
ca oamenii,
de prea multă lumină neluminată,
de prea multă umbră necălcată.
Stelele mor pe sărite,
ca oamenii,
din când în când,
câte una, câte unul, mai cad.*

Curcubeu

*Sfântă lumină topită-n curcubeu
în ochii cerului senin de după
ploaie,
mi se rostesc cărările-n destin,
în ochi răsare-o ultimă văpaie.*

Înconjurul lumii înainte de periplul lui Magellan (III)

Mircea DECIU

Navigatorii daci-pelasgi sau thraci.

S-a generalizat concepția că neamurile dacopelasge-trace erau

înapoiate, cel mult dezvoltate <continental> și nu cunoșteau navigația și, am adăugat noi și scrisul, ca să întregim această viziune profund falsă.

În primul rând ar trebui invocate reprezentările picturale vechi în care sunt figurate nave cu rame și vele navigând prin Marea Egee-Marea Thracică. Ele sunt atât din perioada minoică dar vin și din perioadele mai târzii. Ambarcațiunile sunt ulterior preluate și de grecii antici.

În al doilea rând denumirea de Mare Thracică nu este întâmplătoare și nici nu ar trebui uitat faptul că thracii au fost piraiți temuți de toți vecinii. Și în primul rând de greci, <cei renumiți ca mari navigatori ai lumii antice>. Erau atât de primejdioși încât au provocat reacția ahenenizilor atunci când imperiul lor înglobase Asia Mică, stârnind atacurile thracilor din Marea Egee-Marea Thracică.

La celălalt țărm al peninsulei balcanice, alți piraiți din același neam, stârniră o tânără putere navală, Imperiul Roman. Piraiții liburni au terorizat navigația romanilor și chiar orașele lor de dincolo de Marea Adriatică-Mare Superum, de pe coasta italică. Foloseau niște nave rapide încât marina romanilor le-a copiat și a folosit modelul. Nava lor, liburna, a fost adoptată de flota romană (classis).

Cronicile de la Sinaia catalogate drept apocrife de savanții noștri, români și nu alții, relevă un aspect inedit și firește considerat reprobabil de <oamenii de știință> români, daco-geții în vremea lui Burebista i-au atacat pe ceiți pe Dunărea de mijloc cu flotă de nave foarte asemănătoare cu drakkarele scandinave.

În Evul Mediu timpuriu, în secolul X, cronicarul Dudo de San Quentin scrie cronică despre regele Rollo din Normandia, întemeietorul ducatului normand. Printre multe alte dezvăluiri neconforme cu <istoria oficială> și firește ignorate de <istoricii consacrați>, acest cronicar <își permite> să arate că acest Rollo s-a născut în Dacia, iar tatăl sau era un rege vestit în Dacia și Alania. Urmează un alt rege, dar un uzurpator. Alungat de regele nelegitim, Rolo însoțit de războinicii săi a plecat cu nave pe Dunăre de unde ajunge în Scandinavia apoi în Anglia și de acolo în actuala Normandie unde întemeiază un regat. Un adevărat spin în coasta regilor francezi.

Dincolo de toate aspectele trebuie subliniată prezența navelor și știința navigației la strămoșii noștri. Rollo s-a născut în anul 846 (d.H.) după cum scrie cronicarul Dudo de San Quentin. Faptele lui Rollo se petrec la circa 400 de ani după Aethicus Donares. Asta nu înseamnă nicicum că în acest răstimp dacii ar fi regăsit știința navigației și construcția de nave. Ei le stăpâneau de multă vreme și străbăteau mările cu îndrăzneală, așa cum a arată și călătoria lui Aethicus Donares.

Sursa scrisă

Aethicus Donares a scris Cosmografia, relatarea în amănunt a călătoriei întreprinse cu cei o sută de discipoli, cavaleri zalmoxieni, pe baza propriului jurnal de bord și a notelor de călătorie, notele de excursii pregătitoare și de antrenament. Lucrarea a fost elaborată în anul 466 (d.H.), fiind scrisă în limba maternă pelasgo-dacă/valahă, având două traduceri făcute de autor în greacă și latină. Este structurată în zece părți, <decada de aur zalmoxiană> (I. Pachia-Tatomirescu). La această lucrare monumentală autorul atașează un Catalog lămuritor al ocolului lumii, lucrare enciclopedică preluată din fericire în Cosmografie chiar de autor.

În anul 763 (d.H.) benedictinul Ieronim de Freising din Bavaria copiază și cenzurează manuscrisele urmând linia Romei de ocultare a celor relatate de Aethicus Donares. Textul cenzurat fără milă se reduce la șapte părți în spiritul poziției oficiale a Romei și pe alocuri fără vreo justificare - cum ar fi fost pasajele unde este descris popasul în insulele Gadaronte (Japonia), care au fost pur și simplu hașurate spre a fi inaccesibile - așa a fost apoi preluat de Școala Episcopală de Copiere a Manuscriselor de pe lângă Catedrala Bavareză <arhipăstorită> de prelatul Arbeo (764-784 d.H.) (I. Pachia-Tatomirescu).

Autorul Cosmografiei în afara textelor încifrate în limba pelasgo-dacă pe baza alfabetului misteric-inițiativ

deprins la Înalta Școală de Cavaleri a Zalmoxianismului a introdus în versiunea latină și texte încifrate, codificate, stăpânind și subtilitățile latinei. Exprimările codificate din versiunea latină se decodificau după cheile alfabetului pelasg inițiativ, accesibil doar cavalerilor zalmoxieni.

Pe de altă parte cenzorul benedictin nu stăpânea nici subtilitățile latinei și se mulțumește să le hașureze, înlăturând un conținut prețios. El nu a tradus din latină, ci a făcut un rezumat într-o latină <dadaistă> după textul <limpid-latinesc> a lui Aethicus Donares (I.Pachia-Tatomirescu).

În prezent o copie a manuscrisului se păstrează la Biblioteca Publică a Universității din Leipzig.

Opera lui Aethicus Donares

Călătoria celor o sută de cavaleri zalmoxieni în frunte cu Aethicus Donares, de la bun început, nu fost o aventură în necunoscut. Deși pe măsură ce străbăteau mările și se îndepărtau de Histria natală, întâlneau pământuri despre care nu auziseră nici în relatările înaintașilor. Ei urmau un scenariu inițiativ complex, călătoria s-a desfășurat după o spirală planetară. Conducătorul expediției și-a antrenat echipajul de cavaleri zalmoxieni pentru ocolul pământului, pe baza unor învățături <știute de la maestrul săi> ori <din cărțile înaintașilor>, după cum afirmă el în Catalogul lămuritor. În Cosmografia scrisă în 466 (d.H.) se arată clar de către Aethicus Donares, <după ce am făcut ocolul mării și am văzut (cercetat) întreaga lume am lăsat la o parte pe cele care au fost mai întâi și prin mine însumi cu o uriașă și preistorică purtat-am de grijă și celor trecute cu vederea și orânduit-am și pe cele descoperite>.

Tot atât de remarcabil ca opera în sine este alfabetul utilizat de autor pentru versiunea pelasgo-dacă ori în româna veche, arhaică. Astfel Cosmografia lui Aethicus Donares constituie un adevărat monument de scriere ce elimină mitul profund fals că geto-dacii-pelasgii nu au cunoscut alfabetul. Prelatul benedictin din Fulda, Hrabanus Maurus, citând Cosmografia lui Aethicus Donares, enumeră cinci alfabet sacre ale vremii (sec.IX): ebraic, grec, latin, dacic (pelasg-valah) și vechigotic. În acel secol apare și Cântul Nibelungilor unde este menționat românul-valahul Ramunc între căpeteniile lui Attila.

Scrierea pelasgo-valahă-dacă a avut un caracter inițiativ-mistic utilizat de cavalerii zalmoxieni numai sub jurământ în cadrul ordinului zalmoxian, deci avea un caracter restrâns, ezoteric. I.Pachia-Tatomirescu remarcă faptul că acest alfabet pelasg, folosit de Aethicus Donares, era unul utilizat doar de zalmoxieni, <însă în popor se folosea o scriere ideografică relevantă

arheologic de la Carpați/Dunăre în ceramica neoliticului a antichității pelasgilor-belahilor-blahilor-valahilor, permanent începând cu 8175 î.H. încoace>. Am adăuga că această scriere ideografică străveche se regăsește și azi în semnele de pe casele din Bucovina și chiar în motivele de pe costumele populare.

Ulterior semnele alfabetului pelasg se regăsesc în alfabetele derivate din el, preluate de frații Metodi și Chiril. Sunt alfabetele scrierilor chirilice ale ortodoxiei întâlnite la bulgari, sârbi și ruși.

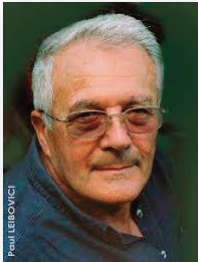
În Cosmografie și în Catalogul lămuritor sunt menționate locuri și oameni despre care cei din vremea lor nu auziseră nimic. Este cazul Chromacinatei-Kamceatka descrisă de navigator, cunoscută de europeni abia prin secolul XVII prin cazacii ruși care ajung acolo. Nu mai vorbim de Alaska cunoscută tot de ruși în secolul XIX. Nici de Filipine sau Japonia nu se aflase ceva și chiar de insulele Sirtinice-Sumatra. Atestarea vizitei la regele Perozes la finele călătoriei va da de gândit celor care se îndoiesc de autenticitatea scrierilor. Numele împăratului Yuriaku din perioada Kofun, menționat în cronicile nipone ale vremii constituie elementul central de veridicitate, dacă s-ar considera că Ieronim de Freising ar fi avut delir mistic atunci când a copiat și cenzurat originalul. Oricum, zelul său de cenzor s-a dovedit foarte păgubos atunci când a hașurat fără milă paginile despre insulele Gadaronte-Japonia, considerându-le iresponsabil, irelevante, spre a ușura munca scribilor copişti.

Aethicus Donares și discipolii care l-au urmat în călătoria sa, prin curajul întreprinderii și prin măiestria dovedită în navigație, dar și prin munca de cercetare și prospectare a minereurilor și apoi chiar prin cunoștințele dovedite în metalurgie se apropie de un ideal întâlnit mult mai târziu în Europa. Acest ideal fusese atins prin filosofia și pregătirea inițiativă zalmoxiană. Contribuise fundamental la atingerea formării acestui tip uman școala zalmoxiană a ordinului sacerdotal de la Histria. <Religia lucră puternic la formarea omului de tip dac, adică tipul de pelasg ce îmbrățișase zalmoxianismul ca religie fundamentală, monoteistă a Daciei, încă de la anul 1600 î.H.> (I. Pachia-Tatomirescu). De la Înalta Școală Zalmoxiană urmată la Histria, Aethicus Donares căpătase și cunoștințele științifice demonstrate pe parcursul călătoriei, dar și curiozitatea de cercetător în tainele naturii. Abia după mai mult de o mie de ani Europa va da acel uomo universale cu reprezentanții săi din perioada Renașterii în frunte cu Leonardo da Vinci.

LA STÂNĂ LUI NEA ION

Paul LEIBOVICI

Am pornit-o la drum de cu zori când șoseaua e mai liberă, aerul mai proaspăt și razele soarelui încep să se încălzească.

Satele Cozla și culmea Pleșului, ce se află la poalele a două culmi muntoase, din m-ții Bistriței, nu le-am cunoscut nici când. Prin aceste meleaguri trăiește o

comunitate de oameni-oieri din tată în fiu, care respectă cu strictețe obiceiurile, tradițiile transmise din generație în generație. Stelian îmi povestise de boțurile de brânză ținute la păstrare în butoaie, de pastrama rumenită în fum de brad sau de înghițiturile de țuică care se scurg lin pe culoarele interioare și fac minuni sus unde se găsește spiritul.

Tot umblând ba pe cărări pietruite, ba pe străzi neasfaltate, am ajuns drept când se simțea parfumul de pâine coaptă, de-abia scoasă din cuptor și care te îmbia la o gustare. Cu toată vârtoarea de omenire care umplea drumul care ducea spre mijlocul așezării, am dat peste Ion a lui Leana roșcata, cioban din tată-n fiu. Omul nostru, cunoștință veche a lui Stelian, atrase atenția prin ceanul de mămăligă ce bolborosea molcom și în care bădița Ion amesteca încetișor, încetișor cu făcălețul firicelele acelea ca steluțele de un galben-auriu care se transformau sub ochii noștri în mici buburuze. Lângă bădița s-au strâns grămadă de omenire, veniți din toate ulicioarele din jur, ș-acum urmăreau cu ochii ca cepele, mișcările încete ale mâinilor lui nea Ion. Stelian se tot băga, despărțind rândurile și trăgând după el pe orășanul a cărui privire ar fi vrut să immortalizeze, ca într-un foto, tot și pe toți cei adunați în jurul lui nea Ion a lui Leana roșcata. Se făcea, tocmai când eram la un pas de focul aproape demolit, mămăliga din ceanul din care se ridicau valuri de mirosuri îmbietoare ale brânzei de burduf în coajă de brad. Badea Ion ridică privirea spre noi cei care-l înconjuram, scoțând de sub mustața care-i acoperea și partea de jos a bărbiei, un zâmbet. Privirile noastre întrebătoare au găsit răspunsul în mișcările palmelor sale care, cu dibăcie pregătea porțile de bulz, spre satisfacția celor mulți cărora le curgeau balele și dădeau semne de nerăbdare.

- Uite frate-miu, bulz ca la stână! Stelian îmi șopti: doar pe aici poți mânca astfel de bunătați! Fiecare din cei „cască-gură” din apropiere au primit câte un boț de mămăligă aburindă. Stelian desfăcu boțul cu îndemănare, iar eu, cu toate că degetele de orășan, mă frigeau, l-am desfăcut mai pe-alene.

Minunea se arătă în sclipitul privirii, care deslușea brânza care începuse să se topească. Stelian se aplecă și-i îmbrățișă corpul acoperit cu o bundiță. Era lucru de mână. Se putea mândri nea Ion, căci mâinile harnice, pricepute ale Ninei, nevastă-sa crease această tradițională și în același timp

frumoasă lucrătură, a artistei.

Viața de oier a lui badea Ion o cunoșteau Stelian, precum și unii din cei din jur care ajunseră la târg încă din zori zilei. Gospodarul avea cam 500 de oi mari și câteva sute de cărlani. Oile mai erau pe vârful dealului, la vreo câteva sute de metri de gospodărie. Doru, băiatul al mai mic de vârstă dintre cei trei și Jenica, fata care-și câștigase faima prin țesăturile ei, era cel care de abia pe la începutul lui septembrie cobora cireada de oi acasă. Era pentru prima dată, când taică-său, badea Ion, îi încredințase cireada. Așa era tradiția. La împlinirea celor 12 anișori, băiatului – cel mai tânăr din familie, i se încredința cireada. Doru-era mândru! Taică-său privea zi de zi spre vârful dealului. Iar mamei Nina, i se uscau lacrimile pe vremea ploilor, de grija „copilului”!!

- Moștenesc oieritul din moși-strămoși și băieții o să mă moștenească.

2

Cu toate că specialiștii în prepararea brânzeturilor au început să dispară, nea Ion mai are succes. Marele secret constă în pășune.

Cei din jurul gospodarului erau numai urechi, ascultându-i vorbele povestirii. Curgeau lin ca apa pârâului care trecea prin mijlocul localității. Ploile cădeau prin aceste locuri, adesea la vremea lor. Stropseau iarba cu blândețe, iar ea creștea cu firul ca de piatră și mirosul de brad. De aici, și gustul brânzei. Oile creșteau, se înmulțeau prin aceste locuri păstrate, îngrijite generații după generații. Cine aduce oi de caracul de peste hotare, se alege doar timpuriu cu faimă și gologani. Nu la Noi! Să știți că una e oaia casei și alta e cea de peste hotare. Una e oaia crescută la munte și alta e cea de la câmpie! Fiecare își trage seva din pământul care-l calcă.

- Ca și omul! Adăugă unul din jurul lui.

Cât despre oi aduse de pe alte meleaguri... e ca și omul care dacă-l răspământești, îl îmbraci cu aur, dolari... dar sufletul, pielea, ba chiar și obiceiurile le păstrează, până la mormânt.

- Da ce-ai spune nea Ioane dacă apa, care o beau oile colo în pădure, pe munte ți-ar aduce-o la stână cu utilaje moderne, camere igienizate și tot felul de utilaje electrizate?

- La noi, apa de munte e curată ca mărgăritarul, proaspătă și pe gustul oilor. Am mâncat din brânza olandeză... e bună, nu zic ba! Dar are alt gust, altă culoare. Ia privește dumneata în albul ochilor unui muntean de-al nostru, și privește în albul ochilor unui neamț. Ambii trăiesc în inima muntelui. Dar una e verdele bradului la ei și altul... Brânza noastră de burduf e căutată pentru gustul, mirosul specific. Noi o facem din lapte natural, nu adăugăm chimicale, mirosul! Nu o... cum se zice... nu o pasteurizăm, adică nu-i adăugăm vreo chimală.

Și uite așa, din vorbă în vorbă ne-am așezat pe banca de stejar proptită pe butuci prinși zdravăn în pământ. Gospodina Nina a adus paharele, Stelian a scos din geantă o sticlă cu vin și gospodarul Ion cât ai zice Hop! A învățat cu meșteul făina cu apă și sare, după care a pus în mijlocul mesei o mămăligă din care ieșeau aburii parfumați. Iar noi am frământat în palme brânza și cât ai zice hop! am amestecat-o cu brânza de burduf a lui nea Ion...

S-a întins o masă ca-n povestirile lui moș Creangă! Iar oaspeții, s-au lăsat plecați spre casele lor odată cu apusul soarelui.

MISTREȚUL DIN GROASA

Constantin ȘELARU

Când m-au anunțat că se va redeschide sezonul de vânatoare la mistreți m-am dus de îndată la asociație pentru detalii iar acolo am avut o adevărată revelație întâlnindu-i pe camarazii mei cu care eram nedespărțit și astfel, făceam echipă de mulți ani adică, nea Fănică Pavel, Nelu împreună cu tatăl lui, adică nenea Aurică, iar acum când scriu aceste amintiri, deși nu i-am dat niciodată uitării și în mod cert, nu-i voi putea uita până ce voi închide ochii și eu, totuși, scumpa nostalgie care nu ne dă niciodată uitării mi-a furnicat pielea transportându-mă deodată printre prietenii mei dragi care acum hălăduiesc fără mine pe alte meleaguri.

Cum vă spuneam, din clipa în care i-am revăzut după pauza prea lungă a verii, am știut că, precis va reîncepe cât de curând spectacolul cinegetic. Astfel, după ce ne-am îmbrățișat cu adevărat bărbătește mai ales, astfel poposind și prin brațele lui Nelu, brațe de adevărat tăietor de lemne și nicidecum de medic veterinar cum îl știam noi și toate astea, pe fondul comentariilor pline de adevărat haz debitate cu toată seriozitatea de nenea Fănică, fost artilerist până la pensionare. Ce mai, una peste alta toți ceilalți vânători ne invidiau și totodată, ne căutau permanent compania fiind siguri că, în afara unei zile adevărate de vânatoare, vor avea parte și de inevitabilele poante, farse ori comentarii extrem de spumoase ceea ce reducea la maximum timpul afectat teoretic zilei respective și astfel, făcându-l ca să se scurgă mult prea repede și mai ales, pe nesimțite.

Drept urmare, după ce nenea Fănică ne-a dictat numele pentru a fi consemnați în lista participanților la vânatoarea de a doua zi, ne-am luat la revedere de la cei rămași la asociație care ne-au urmărit cu jind fiind siguri că, în următoarele câteva minute, precis vom poposi în fața unei halbe cu bere rece unde ne vom spovedi între noi cu toate faptele bune dar și cele rele săvârșite pe durata verii.

Și după cum știm cu toții cât de iute trece pârdașnicul de timp, nici atunci nu și-a dezmințit vigoarea astfel că, fără să mai băgăm de seamă detaliile ne-am pomenit la liziera pădurii Groasa unde organizatorul ținuse instructajul pentru protecția muncii dar și atenționându-ne că, musai trebuie să fim atenți cum ne folosim armele

pe care astfel, să le îndreptăm doar asupra mistreților care să stingă obligațiile asociației de a contribui cu vânat pentru planul pe care îl avea de îndeplinit.

Astfel, după epuizarea interminabilelor detalii plictisitoare pe care le știam pe dinafară fiind aceleași de ani de zile, ne-am răsfirat cu toții știindu-ne la perfecție locurile unde trebuia să ne instalăm iar odată ajunși acolo, la fel de bine, știam și ce aveam de făcut. Drept urmare, Nelu și cu mine am apăsat pe pedala accelerației și am întins pașii depărtându-ne de iubii noștri moșulici până ce am ajuns la un loc foarte izolat și cu extrem de multă vegetație fapt care, aproape că ascundea lumina soarelui și chiar a zilei. Odată ajunși în locul nostru bine cunoscut, ne-am depărtat numai în mare liniște spre punctele de mare atenție adică, acele porțiuni unde, pe parcursul vremii, am constatat că sunt preferate de mistreți și mai ales, de către vierii hăituiți cu insistență de câini ori de gonaci. Drept urmare, atât eu cât și Nelu ne tupilam în cea mai mare liniște evitând ca să călcăm chiar și pe o biată crenguță despre care știam că, dacă am frânge-o cu greutatea noastră ar putea da alarma în zonă anunțând astfel prezența unui personaj nedorit iar, depistându-le cărările preferate le-am cercetat cu toată atenția străduindu-ne ca să aflăm dacă iubii noștri mistreți au trecut pe acolo recent ori mai de mult iar aceasta o aflam cu certitudine numai după vechimea frunzelor căzute în jurul urmelor ori erau cumva, călcate de vreun vier trecător.

Așa că, după ce ne-am cercetat standurile și împrejurimile lor cu cea mai mare atenție ne-am instalat respirând ușurați pentru a ne potoli năvala inimilor nerăbdătoare și, după obligatoria verificare rapidă a stării armelor, le-am așezat încetișor pe genunchi, adică, exact acolo de unde știam că, la nevoie, le puteam ridica și epola rapid după care, am mai respirat încă odată stăvilindu-ne astfel nerăbdarea dar mai ales încordarea și am rămas stane de piatră. Sigura viețuitoare care în mod cert ne-a descoperit prezența a fost o mahalagioaică de gaiță care sărea cărâind enervant de pe o creangă pe alta aplecându-se spre noi și astfel, cercetându-ne cu toată atenția iar apoi, după cum mi se părea mie, cărâia de fiecare dată a alarmă așa că, în vreo câteva rânduri am făcut spre ea semne cu mâna și cu o nuia pentru a o îndepărta însă, individei nici nu i-a pasat de mine ori de semnele mele așa că a mai zăbovit un timp prin preajma noastră după care, plictisindu-se probabil, a întins-o spre altă parte a pădurii abandonându-ne din nou în liniștea solemnă a oricărui codru, așa cum era Groasa.

Deodată, de undeva din stânga noastră liniștea care mă tot transporta pe nesimțite la scumpele momente ale copilăriei pe care le savuram hălăduind prin Pădurea Bârzei aflată la doi pași de casa noastră moment în care liniștea apăsătoare a pădurii fost sfărtecătă de câteva împușcături trase în rafală ceea ce mi-a transmis pe loc informația că, doi sau trei vânători au tras fie asupra ciurdei care o fi trecut în galop prin fața lor, ori au tras cu toții asupra vreunui vier care le-a defilat falnic prin față și

pe care, fie l-au lovit și astfel o fi rămas pe loc, fie a plecat rănit ori de ce nu, teafăr și nevătămat adică, așa cum se mai întâmpla când se trăgea printre pomii pădurii.

Drept urmare, mi-am fixat bine arma la umăr răsucindu-mă totodată spre posibila direcție din care ar fi trebuit să apară vânatul dacă eu am presupus corect și mi-am redus respirația ușor agitată pentru a-mi păstra acuitatea auzului încordat la maximum iar pentru câteva fracțiuni de secundă, fiind extrem de mulțumit că o mahalagioaică de coțofană aflată undeva deasupra mea s-a hotărât în sfârșit, fiind alarmată de împușcături s-a hotărât ca să-și schimbe locul cărâia disperată și s-a mutat de deasupra mea. Și așa cum am bănuțit, am perceput undeva în față câteva pârâituri ale unor crengi rupte sub greutatea cuiwa care călca pe unde nimerea cum ar fi putut să fie ciurda mistreților sau cazul vierului singuratec iar instinctiv am aruncat o privire în stânga spre locul unde se afla Nelu însă nu l-am zărit și nici nu am mai avut timpul necesar ca să-l caut deoarece, într-o frântură de secundă am zărit silueta unui vier bine clădit care, în loc să se folosească de poteca practică de înaintașii lui și care l-ar fi condus chiar prin fața mea, a preferat o porțiune laterală dominată numai de stejari și goruni seculari crescuți cam alandala și astfel, cam înghesuți unii într-alții așa că, în aceeași frântură de secundă i-am zărit silueta care parcă zbura iar timpul pe care îl mai aveam la dispoziție era atât de puțin încât, instinctiv, am plecat obrazul pe patul carabinei având astfel cătarea fixată exact la jumătatea râtului vierului fracțiune de moment în care am și declanșat focul, iar totul a rămas un fel de stop-cadru deoarece, datorită pomilor amintiți care formau în fața mea aproape o îngrăditură fiind parcă anume sprijiniți între ei acoperindu-mi complet posibilitatea de a mai observa și ce se petrece după grupul de arbori așa că, deoarece n-am mai auzit nici cel mai mic zgomot și nici n-am mai zărit ceva de interes, m-am ridicat de pe scăunel și ținând arma pregătită de tragere în orice moment, m-am apropiat extrem de precaut de grupul de arbori simțind bătăile intense ale inimii care, în mod cert era la fel de încordată ca și mine mai ales după focurile de armă trase ceva mai devreme. Liniștea pădurii era așa de apăsătoare încât aproape că îmi țiuiam urechile și sunt sigur că, dacă aș fi fost măcar puțin atent, aș fi putut recepționa chiar și tropăitul coloanei de furnici peste care pašisem pentru a nu le produce vreo pagubă.

Mai aveam puțin până la grupul de pomi între care s-a aflat vierul în momentul în care am tras când deodată, l-am zărit instantaneu așa că, am și ridicat carabina ca să trag însă am fost stopat de un alt foc de armă tras din stânga mea și cam prea de aproape ca să nu mă alarmez așa că, deoarece vierul n-a schițat nici o mișcare după respectiva împușcătură am strigat:

- Alo, ... atenție că sunt aici ! Tu ești, Nelule?

- Păi, cine dracu vrei să fie, Mihai Viteazul ?!! - iar imediat i-am recunoscut glasul după care a și continuat furios - Dar ce naiba te învârți pe aici, ori te crezi prin Cișmigiu ?! Alt loc de plimbare n-ai găsit ?

- Auzi, nepoate - l-am frânat eu -, mai bine explică-mi

de ce mistrețul ăsta în care am impresia că ai tras și tu, continuă să stea în picioare ?

- Mai bine taci, pentru că, io sunt cu cătarea pe el de când m-am apropiat, dar adevărul este că la fel stătea și când l-am împușcat mai devreme - iar pe măsură ce vorbeam simțeam cum glasul îi devenea din ce în ce mai nesigur.

- Unde te afli, Nelule ? - l-am întrebat când mai aveam câțiva pași până la mistrețul care continua să stea nemișcat - Băi, ăsta nu mișcă de parcă nici nu ne-ar auzi, ... nu crezi că ne așteaptă ca să se joace cu noi?

- Ne așteaptă pe dracu ! - a mormăit Nelu cu vocea lui tunătoare, hai că și eu sunt aproape și-l văd perfect.

Am mai făcut câțiva pași iar astfel am ajuns în imediata apropiere a vierului care, în realitate era mort însă fiind înțepenit între doi stejari. Văzându-l, am rămas perplex deoarece așa ceva nu mai pomenisem de când eram vânător dar nici pe când eram copil și îi însoțeam pe vânători pe toate coclaurile, fie asigurându-le gonitul vânatului, fie confecționându-le cartușe, fie făcându-le mici servicii de care mai aveau nevoie din când în când.

Apropiindu-ne amândoi tiptil de victimă Nelu care îi și luase la cercetat capul, m-a întrebat imediat:

- Tu unde-ai tras ?

- La cap. l-am pus cătarea pe la jumătatea râtului așa că, glonțul l-a primit precis pe undeva prin cap.

- Mda, a mormăit Nelu răsfirându-i părul din zona urechii - Mai precis, i-a intrat în cap prin ureche. Cu ce-ai tras ?

- Păi, și acum am în armă proiectilele expansive Sako de 30-06.

- Ei, asta a fost. Îți dai seama că i-a explodat capul pe când tocmai încerca să se strecoare printre pomii ăștia doi așa că, a crăpat fiind înțepenit între ei, iar eu, ca să fiu sigur că nu-l scap deoarece l-am zărit stând în picioare părând astfel că este pregătit să țâșnească, i-am tras și eu un foc la blat, pe care uite-l aici - și cu degetul arătător mi-a indicat locul din zona pulpei piciorului din față unde se vedea urma proiectilului.

După ce l-am descătușat cu chiu cu vai din strânsoarea celor doi pomi l-am așezat pe așternutul de frunze uscate și verificându-i trupul am constatat că nu mai avea alte răni în afara focului tras de mine în ureche precum și urma dintre coaste produsă de proiectilul tras de Nelu.

Seara, datorită vremii minunate, ne-am adunat la cabana din pădure, preferând focul din ogradă în locul celui din plita care dogorea prea tare și bine înțeles că, am dat iute drumul la povești, completate cu informațiile celor doi care trăsese primii în același vier însă, în loc să-l nimerească doar i-au mărit viteza de deplasare iar astfel a ajuns la noi.

În tot acest timp, majoritatea vânătorilor și în special eu și Nelu, nu ne puteam desprinde privirile admirative de la trupul imens al vierului care, după eviscerare, a fost bine legat cu un cablu de sârmă oțelită și astfel cocoțat tocmai în arborele din curtea cabanei pentru a-l feri în acest mod de pericolul atacurilor ce puteau fi date de jivinele pădurii atrase și ele de mirosul sângelui.

UN ACT CRITIC RESPONSABIL

Nicolae DINA

În ultimul timp am scris mai mult despre cărțile lui ȘTEFAN VIDA MARINESCU nu numai în semn de respect față de scriitorul „total” care, alături de alți câțiva (destul de puțini), este reprezentativ pentru litera

teleormănene contemporane, ci și pentru a sublinia aportul său, parcă mai substanțial decât al altora, la promovarea creațiilor scriitorilor din această zonă a „Sudului extrem”. Așa se explică faptul că în portofoliul său există multe volume al căror conținut se referă, integral sau parțial, la cărțile confrăților săi, ca rezultat al „lecturilor[...] din ultimul sfert de veac”, în atenția criticului aflându-se „volume de poezie, de proză, de eseistică și de critică, de teatru, traduceri, istorie/istoriografie literară sau de publicistică”, unele realizate chiar „în apropierea datelor de apariție a cărților” respective, în reviste locale (unele fondate de el însuși) sau din întreaga țară.

Desigur că interesul criticului nu s-a rezumat doar la scrierile autorilor teleormăneni, ci a cuprins și scriitori din întreaga țară și chiar din afara ei, semnificativ în acest sens fiind ultimul volum, „Rătăcirile cronicarului-critice” (Editura SemnE, București, 2020), care cuprinde peste o sută de cronici (așa cum însuși le numește încă din prefață) ale unor cărți aparținând celor 67 de scriitori (23 din Teleorman), întreprindere despre care însuși afirmă că „multe cărți și mulți autori contemporani, inegale și inegali, valorici, ne-au reținut atenția și acțiunea critică, programatic, deoarece varietatea și diversitatea genului practicat, dar și stilul sau dorința unor creatori de a-și depăși condiția ori de a se consacra (dacă nu se va fi întâmplat, în unele cazuri) ne-au determinat a «săvârși» un act critic responsabil, în limitele potențialului nostru exegetic” („«Rătăcirile» cu repere. În loc de Prefață”). Afirmarea poate fi interpretată ca o profesiune de credință a criticului literar, având în vedere conștiința responsabilității și capacității sale exegetice, indispensabile unei asemenea întreprinderi.

„Cu aceeași dorință de a pune în valoare cărți și creatori de diferite vârste, de valori diferite, dar care merită a fi luate și luați în seamă”, criticul are în vedere 38 de scriitori din țară.

Astfel, dintre cei mai cunoscuți (de regulă, în alte domenii ale literaturii), surprinși în postura de romancieri, se remarcă Dumitru Micu (al cărui roman, „Fata Morgana”, cuprinde „o sumă de ipostaze existențiale, evocări și mărturii ale experienței «auctoriale»”), Mihai Zamfir (cu un roman al cărui erou este „tipul intelectualului visător și romantic”), Dumitru Augustin Doman, Ion Coja, Al. Papilian, Dan Lungu, singurul reprezentant autentic al speciei fiind Augustin Buzura, a cărui operă, „Recviem pentru nebuni și bestii”, este „o vastă confesiune a aventurii existențiale a unui intelectual lucid și intransigent”.

Ca autori de proză scurtă sunt remarcați Mihail Grănescu (ale cărui volume cuprind „popasuri livresc-realiste”, prozatorul dovedind un talent și o inteligență creatoare neîndoielnice), Eduard Jurist, Radu Paraschivescu („fin observator și moralist, estetic incisiv”, satirizând „tot ce atrofiază bunul-gust, bunul-simț, normalitatea”).

În genul liric este remarcat Adrian Suci, un poet „moralist mascat, cu jumătate de gură, fără teamă de adevăr”, cultivând un umor „cu agresivități și cu jovialități insolite”, iar genul dramatic este evidențiat prin „excepționalul” poet Liviu Ioan Stoiciu, de această dată în postura de dramaturg „polemic, fantezist, ostentat”. Și critica teatrală îi reține atenția prin cronicile altui poet, Horia Gârbea, care oferă „observații de bun-simț[...], moralizator-satirice (despre piese, autori, poncife, evenimente)”.

Critica și istoria literară se află în atenția autorului prin comentarea unor studii, monografii, eseuri critice aparținând lui Dumitru Micu (două studii despre Lucian Blaga și Mircea Eliade), M. Dinutz (un volum de sinteze despre scriitori din generații diferite), Nicolae Oprea (un studiu monografic despre Vasile Voiculescu), Corneliu Vasile (cu monografia despre Geo Dumitrescu și două volume de critică de întâmpinare), iar publicistica este reprezentată de volumele cuprinzând dialogurile Rodicăi Lăzărescu și Lia-Maria Andreiță sau al lui George Rădulescu și Neagu Djuvara. Volumul conține și alte cronici de întâmpinare dedicate volumelor unor autori mai puțin cunoscuți cărora le evidențiază reușitele și/sau scăderile constatate.

În „rătăcirile” sale pe o imaginară hartă literară, criticul ajunge și în America unde îl descoperă pe Constantin Eretescu (al cărui roman este o „carte neliniștitoare” de „retrospecție biografică”) ori doar traversează Prutul reușind să cunoască pe Renata Vereșanu (o poetă cu „un travaliu liric de substanță”) și pe Traian Vasilcău (un poet care „modulează versul după o muzică letargică, sonetistă, folclorizant, vibrând ceremonios”), ambii fiind personalități marcante ale culturii și literaturii din Moldova frățească. După asemenea „rătăciri”, criticul revine pe meleagurile natale abordând volumele scriitorilor teleormăneni (23) în aproape 50 de cronici, evitând reluarea cronicilor cărților acelor condeieri „de talent și vigoare, cu operă” despre care a vorbit în „alte cărți sau, în sinteză, în Antologii”, deoarece „nu avea sens ca multe volume ale acestor autori să mai fie comentate aici”.

Reeditările unor studii ale lui Stan V. Cristea (despre Mihai Eminescu, Constantin Noica, Marin Preda), volumul „Fotografii la periscop” și monografia revistei „Meandre” evidențiază acribia și rigurozitatea istoricului literar, deoarece acesta „a strâns date certe, s-a documentat cu râvnă și cu atenție, sistematic, și ne aduce informații de interes”.

Genul epic este reprezentat de Gheorghe Filip, un „prozator înăscut”, unul dintre „cei mai buni în contemporaneitate”, autorul care, în ultimii doi ani a publicat două cărți de proză scurtă și romanul „Cercul de frig” pentru care cronicarul oferă șapte puncte de vedere, tot atâtea unghiuri din care sunt văzute trama și personajele ieșite „din imaginarul formidabil” al unui „creator de aplomb”, un adevărat „maestru al epicului dens și nuanțat” care creează „o carte revelatorie, scrisă cu artă și meșteșug de un prozator de substanță”. Constantin T. Ciubotaru este autorul unor cărți referitoare la „o istorie trăită, căreia prozatorul îi insuflă umor” revelând „vicii și păcate contemporane” ale căror remedii sunt râsul și ironia promovate „cu risipă și răsfăț, tumultuos și imperturbabil”, iar Doina Cherecheș este autoarea unei proze cu vădite elemente autobiografice, așa cum apar și în romanul lui Mugurel Nistor prezentând „o aventură existențială cu accente realist-dramatice”. Emilia Stroe este autoarea celui de al doilea volum din trilogia „Trecători prin lumină”, volum care „conține exaltări și romanțios, restituiri de secvențe familiale”, iar Ana Dobre-Pelin și Liviu Nanu se remarcă în proza scurtă, prima fiind „debutantă” în acest gen, „după ambițioasa prestație de cronicar” iar al doilea recidivând printr-o carte surprinzând o „lume mică, pestriță”, un fel de „satirikon muntenesc”.

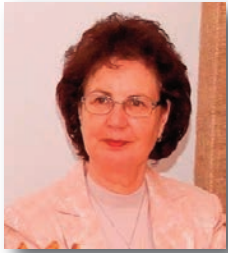
Publicarea volumului de lirică „Tren printre zodii” de către Florin Burtan a constituit „un festin de inspirație și metaforă” aparținând unui poet „melodios, cantabil [...] cu sinele dominat de contemplație, sub zodia Timpului”, iar ultimele două volume ale Nicoletei Milea cuprind „poeme șoptite, chintesețe metaforice, ușor teatrale, caleidoscopice meditații”. Lirica feminină este reprezentată și de Maria Postu, a cărei poezie „e modernă, gravă, serioasă, excelent articulată metaforic”, cuprinsă într-un „volum al aspirației și al inspirației”, de Rodica Topuzu Udrea (un „spirit grav și ludic, emoțional, încărcat de o imagistică revelatorie a întregii existențe”), de Georgia Landur Vintilă (cu un volum de poezii pentru copii în care cultivă un „vers limpede, delicat și meditativ, ludic și afectuos”), de Doina Zărnoianu a cărei lirică „este o metaforă muzical-pictural-melancolică”.

Mult mai cunoscutul prozator Ștefan Mitroi este surprins în calitate de dramaturg, ale cărui drame și comedii excelează prin „pamfletul și revelația asupra unei lumi încă bolnave” și în care sancționează „cu ironie, un realism crud ce se deformează în caricatură, pentru a găsi adevărul, pentru a regăsi umanitatea”, în timp ce literatura de graniță este reprezentată prin volumele de memorialistică ale lui Romulus Sălăjan și Marian Ciobanu, iar publicistica prin reportajele grupate de Stan Ștefan în singurul său volum, „Jurnalist în meandrele actualității”.

Nu în ultimul rând, cronicarul prezintă volumele singurului traducător teleormănean, Stelian Ceampuru, „dovadă incontestabilă a vocației [...] în direcția talmăcirii expresive, în literă și spirit” a unor opere din literatura universală, la care adaugă și considerațiile sale asupra unui volum de studii și eseuri al unui autor cu deosebite calități de „istoric literar documentat”.

Și acest volum evidențiază faptul că „judecata critică a fost liberă, neconvențională și întemeiată pe lectura atentă, fără idei preconcepute” și se constituie într-o nouă contribuție la promovarea literaturii române contemporane în cadrul căreia scriitorii teleormăneni își găsesc locul binemeritat.

DESPINA

Angela BURTEA

Natura-și suna podoaba în libertatea-i nedisimulată, aruncând pe poteci dalbe flori, și-și mătura-n vânt mireme proaspete de mărtișor, strigând lumii întregi: *lubiți-mă cumpătat și măsuțați-vă pașii ca și când v-ați privi continuu în oglindă, iar imaginea proiectată v-ar aduce câștig de cauză; nu-mi furați și nu-mi murdăriți podoaba, căci e tot ceea ce aveți mai de preț, iar nesocotința va aduce prejudiciu tuturor, mai ales urmașilor voștri, iar cine nu privește și-n perspectivă trăiește amorf și periculos.*

La colțul casei, adie caisul lui Tase, vechi cizmar și singurul rămas din câți au fost, și-și pleacă crengile peste modestul său atelier, făcut din paiantă în urmă cu peste treizeci de ani, odată cu cele trei camere, în care-și duce traiul cu nevastă-sa, o blondă spălăcită, cu ochi mici, duși în fundul capului, cu picioare subțiri ca două lujere defoliate și lovite de copitele animalelor, ce cară după ele un trup disproporționat, cu șolduri mari și brațe lungi, bălăbănind în toate părțile când merge, făcut parcă să respingă mai mult, decât să atragă.

Dar Tase nu face nazuri și-i zâmbește larg ori de câte ori îi apare în prag, întrebându-l dacă n-are cumva trebuință de ceva, ca el să nu-și piardă vremea ridicându-se din scaun din te miri ce. Grijiile peste măsură, Despina se mișcă de parcă tot fuge, cu privirea plecată de ai zice că a pierdut ceva și nu-ncetează a căuta, apare și dispore ca o nălucă, iar mâinile nu-i stau o clipă, trebăluiesc întruna, căci ziua trece la iuțeală, iar lucrul nu trebuie amânat.

Așa învățase de la mă-sa, să fie harnică și supusă, căci omul harnic și supus are cătare, chiar dacă nu-i "cadră" și de foame n-o să moară, ba mai mult, o să aibă și ceva pus deoparte. Se măritase cu Tase într-o doară, nici ea nu crezuse că va mânca zeci de saci de sare laolaltă cu el, fecior de neam bun, râvnit de mândrele din sat și împrejurimi, chipeș și bun meseriaș. Avea neveste pe alese, le fâgăduia luna de pe cer și le crea speranțe, făcându-le să nu pună geană peste geană nopți întregi, iar el râdea în sine lui, căci muiere frumoasă pentru casă nu cuteza a gândi vreodată că va avea. Le privea cu drag și mi le gădila pe toate părțile, le fura câte-o hârjoană, determinându-le să schitească-n draci, iar el să-și vadă de-ale lui, apoi să se scuture ca un cocoș țanțoș și să dispară la iuțeală, de n-ai fi zis că-n locul ceta a fost și el vreodată. Și-ntr-o zi de joi, pe la amurg, când umbrele se joacă de-a v-ați ascuns prin frunzișul rar al toamnei, se-ntorcea Despina de la mătușă-sa, din satul vecin, ducând după sine un val de lână, numai bună de tors; mergea agale, de n-ai fi zis că se-ntunecă, cu capul în pământ, după cum îi era datul, tăcută, dar senină. Mult nu mai avea până să intre în sat, să fi fost vreo 500 de metri, când Tase o ajunse din urmă.

- Da' ce faci, Despină hăi, nu ți-e grea legătura aia, ești slabă ca vai de tine și te încumeți la așa drum?

Despina de-abia ridică privirea și răspunse răspicat:

- D-apoi, altă treabă n-ai, băiete, decât să-ți faci vorba cu fete ca mine, cată-ți de drum, eu am legea mea, nu ești tu de teapa mea!

Cum Tase nu era învățat cu astfel de răspunsuri, se opri în loc, o privi mai cu băgare de seamă și se gândi o clipă dacă se merită să lege mai departe vorba cu ea ori nu. Cum adică, el nu era de ea sau invers, ea nu era de el? Oricum ar fi luat-o în seara aia, ceva nu funcționa cum trebuia, simțea o chemare nebună, altfel decât până atunci, așa încât se așeză în fața Despinei, o sili să lase legătura jos, o apucă de umeri, o zgâlțâi ușor și-i spuse aspru:

- Nu calci tu prin fața mea și nici vorba să nu-mi întorci, căci dacă mă pun cu tine, teafără acasă n-ai să ajungi!

- Nu cu mine să te pui, Tase, ci cu mintea mea, și-atunci om mai vedea, încearcă numa'! zise ea, în timp ce mâinile ei vânjoase apucaseră valul de lână, îl ridică în aer, așezându-l pe umeri și porni la drum.

Atâțat, Tase făcu un pas, dădu să mai spună ceva, după care se opri locului și-ngăimă: *Afurisită muiere, n-ai zice că e în stare de-așa ceva și parcă... nici așa urâtă nu este, cum îi merge vestea, mai bine s-o las în plata Domnului, vorba bătrânului meu, de ce să mă leg la cap singur, tocmai cu Despina?! ... Și totuși... parcă nu-i atât de urâtă!*

Cu toată împotrivirea părinților, din seara aceea Tase nu și-a mai luat gândul de la Despina, până în ziua în care a făcut-o nevasta lui și de-atunci toată viața. Nu se-nșelase și asta îl satisfăcea, căci femeia lui avea ceva ce n-avusesse niciuna până la ea, iar trupul ei, cu miros de busuioc, se unea cu mintea-i ageră și hărnicia-i excesivă și-mpreună au făcut din el bărbatul cel mai fericit.

- A-nflorit caisul, Tase, și-a-nceput a ninge din el, trece vremea! zise femeia, în timp ce se sprijini de tocul ușii, vârând o mână în sân, iar cealaltă la obraz.

Bărbatul ridică privirea spre femeia lui, lăsă botina din mână și zise:

- A-nflorit, Despină, și-o rodi după cum am rodit și noi, dar... ia vin' tu o țără lângă mine, căci vreme de lucru mai e, dar de iubit... mai rar!

Și-nvățase femeia, tot de la mă-sa, ca niciodată să nu-ntoarcă spatele bărbatului său și singură nu va fi în veci.

- Știi tu, Pină, căci așa o dezmierda din când în când, iar ei tare mult îi plăcea și-așa îi afla pornirea, îți amintești tu seara aia... și-acum trăim o altă primăvară, iar caisul ne ninge și ninși ni-s anii noștri...

Femeia tăcu și se lăsă ușoară pe genunchii lui, iar el căuta de zor locul pe care ea-l încălzise și mai mult, de cum apăruse în prag. O adiere de primăvară, și-ncă una, iar petalele albe ale caisului pătrundeau curioase prin ușa întredeschisă a cizmarului, făcându-se părtașe la clipele de iubire ale celor doi, iar aroma lor se amesteca provocator cu mirosul de busuioc.

... Nu-i frumos, ce-i frumos, ci-i frumos ce-mi place mie, iar când te-ntrebi de ce iubești, deja nu iubești!

NERĂBDAREA ȚĂRĂNEASCĂ

Gruia COJOCARU

Zorii ultimului deceniu al secolului XX își deschideau biruitor petalele de trandafir. Bucuria creștea în sufletele românilor. Am scăpat de dictator, era motto-ul care guverna

rostirea zilelor. În orașe viața părăsea izvoarele vechi, în sate epoca roșie era trasă pe roată pentru a face loc altor vremuri. Pretutindeni, spiritul lui Horea dezlega oțelit lava țaranului român

Viața din lăuntrul satului se zidea robust în tiparul timpului. Pula aprig și în Valea Izvoarelor. Lichidarea patrimoniului fostei Cooperative Agricole de Producție (CAP) devenise obiectivul esențial al comunității. Oamenii se îndreptau hotărâți spre corpul administrativ al satului, intrat violent în regresie. Se îmbulzeau instinctiv, să prindă un loc mai în față. În centrul CAP-lui, în fața mulțimii, Pavel Ariton, inginer-șef și președinte, privea absent cum Istoria devora strident potecile cunoscute.

- Vom împărți astăzi, prin licitație, capetele de bovine din CAP, spuse Pavel. Au prioritate cei care-au intrat cu animale în Gospodăria Agricolă Colectivă, în anii '60. Înainte de toate însă, vreau să vă amintesc ceea ce v-am spus acu' un an, în '90, la ultima Adunare Generală: putem deveni puternici la nivel județean și național, dacă păstrăm patrimoniul pe care l-am ridicat cu sudoarea noastră, administrându-l doar pentru noi, retribuți fiind în funcție de contribuția fiecăruia. În felul acesta...

- Lasă-ne cu vorbăria, că n-avem timp de palavre! tună o voce din mulțime.

- Dă-ni ci-i al nostru, cî distul ne-ai mâncat 45 de ani!

- Bine, cum doriți! zise Pavel resemnat, privind corul de prieteni. Pe unii îi cununase, altora le botezase copiii... Avem 412 vaci cu lapte, 186 de juninci și 269 de tineret bovin, 287 de cai, continuă el. Preț de pornire: 22500 lei pentru vacă sau junincă, 12500 pentru tineret.

- Eu o vre'u pi balțata iasta românească și juni'ca cei neagrî din colț, vorbi Grigoraș Vasile.

- Grigoraș, tat-tu nici că ni n-o avut la colectivizari, cî doar eram megieși pe-atunci, strigă Sandu Pricope.

Mulțimea râse zgomotos. Grigoraș, roșu ca fierul modelat pe nicovală, urlă:

- Oi, magarule, după ci cî ti-am scos din zapadî di zăci di ori și ti-am dus acasă mort de b'at, mai vorbești?! Așă-mi trebu', dacă nu ti-am lasat și dai ortu' popii!

- Li ieu eu pi 'celea două, grăi Mihai Silvestru. Tata o fost gospodar. Am intrat în colectiv cu trii vite și doi cai.

Pavel cercetă registrul agricol. Încuviință.

- Mai e vreo solicitare pentru cele două animale? întrebă Pavel.

Mulțimea tăcu. Pavel continuă licitația, în timp ce casierul număra primii bani din lichidare. Țăranii puseseră deja mâna pe două-trei animale și-ășteptau nerăbdători. Uneori, lângă o vacă trupeșă, cu ugerile grase, câțiva săteni aprindeau un dialog, care nu ducea lipsă de sudălmile obișnuite. În cele din urmă, unii părăseau bovina jinduită, lăsându-și vecinul ori prietenul stăpân pe necuvântător. Totuși, deși mai rămaseră destule rumegătoare, câțiva dintre foștii membri cooperatori se țineau deoparte.

- Nea Grigore, dumneata de ce nu-ți alegi o vacă, ceva? întrebă Pavel nedumerit.

- Am două vaci buni acasă, mi-i distul, dom' inginer. Cu oleacă de pensie și cu laptili pi cari-l duc la contract, zăli di-oi ave'...

Pavel aprobă clătinând ușor din cap, apoi gândul i se frânse în bucăți. Când era de-o șchioapă, tatăl său avea două vaci hulube, cam costelive. Nu dădeau cine știe ce lapte, dar, cu ce mulgeau în fiecare zi, i-au crescut pe toți nouă. Uneori, când tata ducea zarzavaturi la piața din Săveni, cu iepele cele mari, vacile rămâneau să-nvârtă roata, ce rostogolea apa din iaz la grădina de legume. Arșița era învinsă...

- Li ieu eu, dacă nu sânt doritori! grăi Costică Avarlea. Doar n-o și li lăsăm și chiarî di foami!

- Mai dorește cineva vreo bovină? întrebă Pavel cu glas înalt.

Cum nu primi niciun răspuns, rosti:

- Ia-le, nea Costică și crește-le sănătos!

După ce plata se-implini, gloata se sparse în fragmente pestrice, iar sătenii plecară gălăgioși spre casele lor. Unii au oprit în Centru, așa, ca să se răcorească, după obicei, c-o votculiță sprintenă. Alții, mai așezați, s-au întors în cetatea vorbeii, abia după ce-au dat vitele în primire celor de-acasă.

- Ai vrut vacî, fimei', ț-am adus și ti saturei, zise Costică, cu ochii scânteietori. Vez' cî eu am ceava treabă la Centru, cosăști și tu niști iarbi la viti!

Saveta plivea un strat de ceapă și, când își ridică privirea, optsprezece perechi de ochi o priveau blajin din ogradă.

- Ai 'nebunit, Costică? Aestea or sî ni mînînci și urechili...

- N-ave' tu grijî, alegi trii cari-s mai buni ș-apoi las' pe mini. Femeia luă coasa din nuc, îi 'cercă tăișul, apoi căută cutedea cea nouă. Bărbatul intră în bucătărie, rupse o bucată de turtă, moale săptămîna trecută, și-o mestecă hulpav. Aruncă puloverul cel vechi și-și luă o cămașă în carouri, de la ajutoare. Belgienii fuseseră generoși cu satul, ba, mai mult, după ce-au rezolvat problema canalizării spitalului comunal, au împrăștiat, fără ifose, și niscaiva sîmîntă – doar pe unde terenul a fost fertil – cînd ciocolata eliberată sclipitor de veșminte își dezlega aromele...

- Sî-i zîci lu' Petrică, cînd vini di la târg, sî li dei apî! porunci Costică, fără să mai privească în urmă.

Femeia murmură apăsător nedeșluit printre dinți, în timp ce coasa descria arcuri adînci pe fîneața grasă.

Mulți dintre țărani se-ntoarseră în CAP a doua zi, cu ochii înroșiți. Ori nu dormiseră bine, ori au îngăduit mai mult ca de obicei pe la Centru. Era firesc, mai ales că Sorin Pandele, patronul buticului, a angajat o brunetă cu ochi verzi, alunecoși, adusă fără multă tocmeală tocmai din Tîrgul Bujor. Gălățeancă cu sîni vîrtoși, coapse generoase și tupeu de Dunăre. Toate șansele să se-nece-n vîrtejul ei și cei mai încercați corăbieri...

Pavel Ariton ajunsese în CAP înaintea tuturor. Privea mut lanțurile de grajduri și de magazii, cu iz proaspăt de pustiu. Doar caii mai nechezau. De foame ori de doruri multe sunt așa agitați? se-ntrebă absent Pavel. Foamea, desigur, își zise. Oamenii se adunaseră în sectorul cailor. Cîțiva, mai îndrăzneți, au intrat în grajduri și au adus în fața comisiei exemplarele alese.

- Continuăm licitația. Prețul unui cal este de 20 000 lei! preciză Pavel.

- Vreau eu calul ista, adus di Petruță! spuse Liviu Anghel cu glas ferm.

- S-o crezi tu, băietii, armasarul ista-i crescut di mine, di cîn' era mînz și nu-l dau! vorbi Petruță Nedelcu, iar mîna dreaptă i se încleștă pe coama neagră a murgului.

- Vom licita! zise Pavel. Cine oferă mai mult de 20 000 de lei?

- Dau 25 000 de lei! spuse Liviu Anghel.

- Eu pun 26 000 de lei! grăi Petruță.

- 30 000 de lei! scrîșni Liviu printre dinți.

Gloata privea uimită. Armăsarul era bun, dar în grajd erau alți cai care puteau prezenta un interes superior.

- 31 000! apăsă Petruță, iar chipul i se descompuse.

- 40 000! urlă Liviu.

Petruță căută în buzunarul de la veston și scoase

un cuțit. O rază de aur mușcă lama de oțel și se reflectă în privirea murgului. Calul tremura ca în noaptea aceea de august, cînd, fără șa, îl purta năvalnic pe Petruță spre Monica, drăguța lui din Vulturești...

- Dacă s-apropie cineva, îl omor!

Mulțimea privea nedumerită. Pe cine-ar fi omorât Petruță, pe cal ori pe omul care i-ar fi râvnit patrupelele?!

- Băi, Liviu, renunță măi băietie, alege alt cal! vorbi împăciuitor Pavel.

- E dreptul meu sî licitez, nu-i așa, dom' inginer?! întrebă Liviu livid, cu vocea minții patinînd în gol, spre Monica. Cînd l-au înjugat în arcanul oștirii, fata i-a promis inima, apoi, într-o seară de august, un zburător de prin partea locului s-a ținut de fusta ei, pînă cînd bruneta și-a lepădat-o focos în florile câmpului, pricopsindu-se cu-n îngerăș cu zulufi aurii.

- Hai să depășim năibii situația, nu mai sunteți copii! observă glacial Pavel.

Liviu se întoarse, împinse cu umărul stîng un moșneag în cărje și puse mîna pe-un armăsar negru, stelat.

- Pi-aista nu-l mai dau la nimini! zise el, rotindu-și sălbatic privirea.

Lume-i privea plat, fără să-i audă, apoi, după cîteva clipe, toți le-au întors spatele, uitînd pe dată de prezența celor doi rivali. Își vor aminti, desigur, întîmplarea mai târziu, la Centru, unde, la un pahar temeinic așezat, limbile dezlegate vor cerceta în fel și chip urzeala așternutului...

Licităția continuă fără dificultăți, iar în amurg doar izul acru de urină și dulceața metalică de bălegar amprentau viața cailor scursă din acel spațiu. Pavel plecă ultimul. Pe drum se intersectă cu Vasile Chistruga, care răbufni:

- Am dat o căruță di bani pi iapa iasta, din cauza dumitale!

- Ai plătit pentru că ai avut nevoie de cal, nu ți-a băgat nimeni mîna-n buzunar! nea Vasile.

- Dum'eata ai rădicat prețul! M-ai înșalat! Toată viața ai muls munca noastră ș-acuma m-ai furat și cu iapa!

Pavel îl privea uluit. Dialogul lunecase brusc într-o cloacă, de care avusese parte cam des în ultima vreme.

- Nea Vasile, cît ai dat pe iapa și mînzul ăsta?

- 31 500 de lei!

- Dacă nu-ți convine cît ai plătit, adu-i la mine acasă și ți-i iau eu cu aceeași bani!

Continuare în numărul următor

REVISTA „CLIMATE LITERARE” ÎN DOLIU

De ce oare ne este atât de greu să ne despărțim de personalități care lasă ceva memorabil în urma lor? De ce oare ne lovește urgia aceasta care s-a abătut

asupra omenirii atât de rău, tocmai acolo unde creația este în floare? Luna octombrie din nefericire a luat dintre noi personalități marcante ale creației literare și publicisticii. Iată-i în ordinea cronologică câțiva dintre cei care s-au dus la cele veșnice: Gabriel Mihalache, Doru Dinu Glăvan și Grigore Grigore.

* Pe **Doru Dinu Glăvan** l-am cunoscut personal în calitate de cronicar sportiv, apoi ca publicist, dar și în calitate de creator de radio. Lui i se datorează Radio Reșița și ceea ce este acest post de radio astăzi. El a făcut din Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România „Uniune de creație și utilitate publică”, adică ziariștii sunt considerați creatori, beneficiind astfel după pensionare de o indemnizație lunară. Tot lui i se datorează și aprecierea deosebită de care s-a bucurat și se bucură și acum această revistă (Climate literare) acordându-i în anii 2011-2012 „Premiul de excelență” pentru promovarea valorilor literare. Pentru revista noastră Doru Dinu Glăvan va rămâne prietenul drag care a contribuit la scoaterea noastră în lume. Dumnezeu să-l odihnească în pace!

* **Grigore Grigore** s-a născut în localitatea dâmbovițeană Finta și a trăit toată viața în Târgoviște. El este și va rămâne un simbol pentru acest oraș: a fost aproape trei decenii director la CEC (unde-și transformase biroul în muzeu de artă); apoi a fost șeful cenaclului literar „Cicerone Teodorescu” care activa pe lângă Casa de cultură a sindicatelor; dar înainte de toate acestea a fost și va rămâne un poet de mare valoare, membru al Uniunii

Scriitorilor, membru fondator al Societății Scriitorilor Târgovișteni, autor a peste cincisprezece volume de versuri, colaborator la mai multe publicații literare, inclusiv la aceasta; dar dincolo de toate acestea a fost un mare patriot, descoperitor de talente și șlefuitor al lor, a dat viață un stil poetic unic în literatura de specialitate, iar pentru orașul Târgoviște a fost o personalitate cu vocație pentru creație. Pentru mine a fost un prieten adevărat de care mă leagă sentimente trainice, unice între doi oameni iubitori și creatori de literatură, care țin de aproape o jumătate de secol. Nu pot să mă abțin să nu vărs o lacrimă acum la despărțirea de OMUL ȘI POETUL GRIGORE GRIGORE și să nu rostesc cu durere în suflet: Adio prieten drag! Zbor lin spre poezia cerului!

A consemnat Anton Gagi

* Arhitectul **Gabriel Mihalache**, important colaborator al revistei noastre, nu și-a mai continuat și în numărul acesta amintirile despre lumea miraculoasă a satului natal de altă dată, (Gura Șuții de lângă Târgoviște), prozopoezia cu

titlul, premonitoriu parcă, „Bradul e încă verde”, fiind ultimul episod pe care l-am inserat în numărul trecut.

Din păcate, ca un brad încă verde, (la nici șaiszeci de ani) a „plecat” dintre noi răpus de năpraznicul blestem, numit covid. Astfel el nu și-a mai finalizat visul de a strânge într-un volum poeziile scrise, încă de pe vremea când făceam împreună parte din cenaclul „Cicerone Teodorescu”, căci așa a fost să fie.

Gabriel Mihalache a fost un om tenace și plin de energie care s-a remarcat atât pe plan profesional și cultural, cât și ca un iubitor de neam, de familie, generos și altruist, și a murit lăsând în urma lui multe proiecte și planuri nefinalizate, dar mai ales lacrimi și regrete din partea celor dragi, și a celor cărora le-a fost aproape.

Nu te vom uita, Gabi Mihalache, Dumnezeu să te odihnească!

A consemnat Ion Iancu Vale

Din PÂN' LA DUMNEZEU (Scripte)

George ANCA

MEDEEA

Medeea jucată de deținuți în regia gardienilor. Postromânism sau dictatorul să trăiască. Pe toarta găleții. Listă de crime. Titlul dinainte să ne caute el din

gropile comune, din săli de fitness, de

Unduie trăznete surori, șalupe de corsar,

Crimeea, pescăruș deasupra.

Aruncă-ți amanții în marea de aici.

O zi la lași, o zi la Constanța.

De arhangheli vorbă, de valuri tăcere.

Frumoaso mai rece ca mine,/ nemuritoare până te-
or înota/ mai fierbinții ca moartea.

Lichefierea! Fă-te pește. Pescăruș. Inspecție. Eclipsă. Ce mi s-a întâmplat nu mi s-a întâmplat. Pe ce persoană lanțul? De aur? Ce știm de lumea care nu ne știe? Abia câinele, abia biserica dărâmată. Doctorul consultă buhaiul, buhaiul consultă nara(nas)torul. Baha'i? Of course. Încep să mă prefac în pește ca să devin mistuit în pescăruș și așa să mă luați să mă duceți la București la Plata.

lângă ziduri plutonate. Amurg securist. Wagner la zarcă. Cu cât se bucură mai tare la botez, le moare copilul.

Tu ești aceeași zi ce ne-ai trezit.

Noi gândim așa cum ne-au educat comuniștii. De ce ne mândrim cu cei plecați dintre noi? Această doamnă nu cred că este mândră de noi. Românul acela de care vorbiți d-stră e ascuns. Nu e nevoie să ne împodobim cu pene străine. Suntem un subiect interesant pentru cercetători și scriitori. Continuă să fie urmărită de reminiscența fostei securități rămasă intactă în SRI. Tu ești holocaustul României, megamafiotule iresponsabil.

Oprește-mă, mamă, la vamă, Sibiu cu paznic Tolstoi, pe strada Jean Racine, maestre ale depresiei în grup, călimări sparte. Ne-om fi stins. Ghinturi. Galbenul cornilor. Prologul, replicile, pastişele. Noroc de soare, mobile de oase, ologul ridicat din cerșit. Camera lui Kadrey tapetată cu piele de om. A doua șchioapă înre bisericile din Surdești și Plopiș. Sari înaintea paznicului, aschimodia conților.

Fută-l Dumnezeu să-l omor pentru un lemn (fața-i fusese zgâriată, vasul cu lapte între genunchi, capacul nemișcat, plasa cu morcovi – avea nepotul diaree ca și la trei luni, când, intrând în spital ginerele s-a ncurcat cu o curvetă de doctoriță în mână), cumnații (moldoveni) dispăruseră. Pe când azi n-am decât a bănuți tatăl nostru și jertfiri ale Domnului în ungurește, pentru primele vorbe ascultate cu un fel de dragoste prescrisă din religie în religie, peste cadavre tinere sau de 59 de ani, cum inventariasem (în limba înțeleasă) – verbalizarea Babilonului – să fi amuțit. M-am gândit iar la zarul rotund. Ca astrele sorții, nejectabile în joc. Azi e nor deocamdată, încă trei zile și veți rămâne voi în împărăție, veți mai telefona după fiu, prin examene și meciuri, ales de tăcere, cu moștenire încă neînflorită.

de la această biserică mi s-au dat la această biserică le dau

la întâlnirea viticolă toți oratorii băteau apa-n piuă
chiar ca pungașul cela din Paris

eu știu un lucru și anume că n-ar fi rău să fie bine
cum n-a dat primarul autorizație să umble păpușele
se ucisesse Cusminschi prietenul favorit al lui

Eminescu

glumeț peste fire gura lui clopot ochii săgeată
sparg ferestrele pe drum și capetele oamenilor
pedagogia nu-i pentru toți ticăloșii și răii ci pentru

firele blânde

o poveste o poveste.

tălpărăliile de la Humulești precupiile brașoveniile
căldărăriile ciubotăriile

lțic jidov coace pâine moldovenească

văzduhul curat clima rece nesupusă lipicioaselor
boale

catihetul este îndatorit a paradosi catihisul

neguțitor fiind de cea a treia stare

a se însoți prin legiuită cununie cu Iliana, fată mare,
în vârstă de 15 ani

m-am văzut arestat ca cel mai mare criminalist

nu recunoaște autoritatea protoieriei în această
afacere

un mormânt clasa I pentru a se înmormânta pe
defunctul Creangă

Pe la noi pe la Vârtoape, fetele sunt curve toate,
babele a treia parte, nevestele jumătate. Dă-mi benzină
și ulei și te duc pe unde vrei. Nu mai bate doamne omu,
că-l bate vinu și somnu, vinu-l bate când e beat, somnu,
când e-amorezat. Hai, mândruțo, tu pe luncă să
culegem de-o urzică să dăm la puii de curcă. De la sticla
de parfum, ajunsei să dorm pe drum. Helerim de
puldaram, heliș beliș, cum veniși cum o beliș, că dacă
nu veneai n-o beleai. Om aș fi de n-ar fi gura, mândrele
și băutura, băutura bat-o-amaru, mândrele și cu paharu

nu mă închipui din dor/ pe sarea apei comandor/ al desalinizărilor/ cu piedică judecător

mă controversă vărsător/ de după sud versuitor/ de suitor la mirador/ pământ oceane Maldoror/ ce voci sub lume lagăr or/ agora a gomoriilor/ sodomelor și tu sudor/ pas tras în piept glonț inodor/ pe nespălate sânge cor/ drag de băgați la rotisor/ cum și-o seduce ora or/ verso pământului mă dor/ o doară aurora nor/ în coarnele toreador/ ți-oi fi recurs d'al vostru por/ Mariei depresiv ocolitor/ cu blugii cumpărați amor/dentistei că-ți atâră flor/Flagstaf ca Falstaff mai ușor/și Flinders catedral călăritor/ ce ne mai pașii de aviator

plictisul masculinilor/ tu macho da' doar narato/ de autor neștiutor/ or southern cross întorcător metalice rețelelor/ in neatănție odor

du-te după pită/ trează și ivită/ Vasilache prinde/ ofuri de merinde/picuri papagali/ sânge pe hamali/ brazde bezna hăt/ dracul ți-l arăt

MEDUZA

dragostele în mohor frunză verde nu mai mor din Galicea-n Crementari cremenea pe gât mi-o ari trandafirii din obraji îți visează pași de paji amintește-ți de rușine și când te gândești la mine veni prânz ierusalim voi vă duceți noi venim struguri de-am fi toți d-ăi zdrobiți pe roți tălpilor de hoți ce ți-e rădăcina prăjinii Gherhina la urzoi cu ghina opera și tata mama operata nu te mai da gata geaba îmi oftezi somnului cu piezi mai bine le vezi

pân' la noapte ploaie vânt mi te-ntorci de pe pământ n-am scris viață n-am murit îți sunt mamă îmi ești schit ce de nervi copii și tată adormire respirată zilele de către popi nu te naști nu te îngropi pierzi în umbră de oglinzi dăruite când le vinzi te-ai uitat de anonim Eminescu și cel mim de ce latră pe înalt de sub norii de cobalt cancerile s-or mai cerne sângeratelor lucerne vorbești singur nu te-auzi cântăreților zăluzi vasele spălatele zvârlite salatele ciobeste etichetele de plumb cu frunza laură columb trezește-te din scris cu sorți ai vizitorilor mai morți cu foarfeca ai rezolva de vârfuri numai unghia de patru ore în trecut prin frig la tropic ți-am părut gala gării o lanternă schiul de faianță pernă

îi vedeam prin căpitani la costume anglicani toată lumea-ntinerită manieră iezuită câți trăim din ei și-n vis ceilalți numără abis dublă scaldă apoi tuns câinele din Selinuns brazi cu brazde plopi fosili limpezimii de acrilici incendii nepunctuale înspumate doct cu bale de-nțelegi scrisul loane te trimitem la cucoane din Orșova-n Cernavodă Dunărea curge sub vodă niciodată cotele nu-ți crăpară fotele ia-o azi de la picioare că la capăt crește floare se dezgheață ninșii înși frunzei verzi din ochi

aprinși iarna blonzii vara blonda ondulează mapamonda cine pe cine înghite bot cu mațe înrăite d'alei câinii mă mănâncă pătrățirea feței încă ce ți-am dat ai risipit ce îmi furi ai mai ciordit

vom mai uita vreodată lumina sărutată pragmatica în Teheran Bagdadul gol și pompeian piramide povestite sângeroaselor copite pagină de răsărituri și apusuri printre rituri trântit câinele în zori pe burtă de aurori lepra idealului peste vârful dealului peste ochii surioarei ochelarii-nvățătoarei măi țigane-ți arde satul nu-i nimic mă duc în altul șahul de femei în patru în foaierea fără teatru șahurile ne decid el șoptește analcid atentat că da că nu roman opșpe secolu faceți cu ochiul români și la șase săptămâni bulevardul ne suportă și cu vână și aortă de alaltăieri pe azi verzi tot numai frații brazi întâmplarea v-o respun toți odată murind tun de era tu îmi citeai clipă ochii triști în rai aripile neimune a talmudului minune test de popularitate ba de otrăviri ratate ce sălbăticiuni visai dicției cu Lorelai energiile shakti coastele ți-or răzleți

iar aminte că trăim ne aduceți mulțumim din golite sticlele ia-ți pe credit zilele i-am spus fratelui s-o verse apărărilor perverse strigi metode de limbaj otrăvit în verbaj macedonul favorit fum de-al doilea primit n-aveam nume de închis șleampătului paraclis de-al umorului miros al omorului neros măcar hoțul trei pe doi fură cărți a da de noi ne mai scoate de strigoi două rațe pe gunoi mă voi duce la dentist să nu mor carierist acum am înțeles ești nebun crezi în progres cei plecați mai înainte cei rămași toți într-un dinte delegatul atentat cu delict încorporat pe tine te-a concentrat portocala la pătrat sinucigași mai ipohondri ca aburii din Turnul Londrii cianură debordată pe verdele de pată beția netrezită de sticlă înverzită rimate substantive romanțelor arive ne întrerupe teza pierdută în Tereza ardeii viei verve în moarte ne conserve a doua zi de viață de după moarte ață pace vouă mă încaier mi-era frică și de aer studiezi credințele fetelor catrințele mi-aș da duhul de poet poeziei amanet poarta de stejar spre cald arde până la smarald

Sss vipera, șșș paparazzo, zzz djidjiridoo. Ce Oedip, ce nălim. Lăsăm psianaliza. Femei decât cu zece ani peste. Fără lectura incestului distrugător al tuturor indigenilor. Cocoșelul soarelui în mare. Serendipitate bulgărească. Incest trandafiriu. Intim Antim. N-aș sacrifica înotul pe antiincest. Nu pistol, nu bani. Integritatea nu e de vânzare, îți dă amendă, o înghiți. Ismail. Orbs nu eros, Lot și Freud, ochi în ochi cu Oedip. Regia carismei. Lubești numai anti. V-a înfundat marea urechile. Mangaliță. Nu știu cine vine și bate la ușă. Epava nu pleacă nicăieri. Meduza. Nu am văzut om să se miște mai încet. Cătune eoliene.

Iluzii DE AMBE SEXE

Simon Petru ENARU

AUTOPORTRETUL PROFETULUI

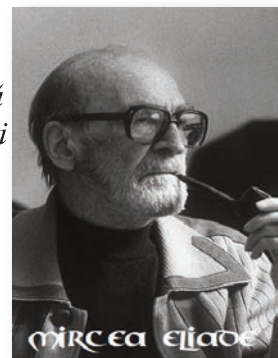
(intropatie)

Motto

„La vârsta noastră fiecare și-a
luat partea din capodoperele altora”
P. Valery

O confesiune lirică profundă
în constelația interioară
a personajului meu
mă recunosc și-l înțeleg
când îl admir trăiesc
experiențele și suferințele
ce-mi sugerează din destinul
purtătorului cu chipul emaciat
îndulcit de îndelungă răbdare
ce trădează gânditorul chinuit
de întrebări fără răspuns
cu fața luminată
de o soluție pe care
nu o mai aștepta
chiar el surprins atât de puternic
încât îi taie respirația
și-i descleștează absent gura
din strânsoarea buzelor
bătrân obosit de nesfârșite
frământări vizibile în
trăsăturile trudite și
privirea coborâtă

vie expresie a prezentului
ce-l zguduie îmi sugerează
că primește pe o retină nevăzută
imaginea unei fulminante viziuni
privire faustică în care citești
dramaticul conflict interior
între
A fi
și
A deveni

ACCEDIA ÎN AGARTTA

(apocrif)

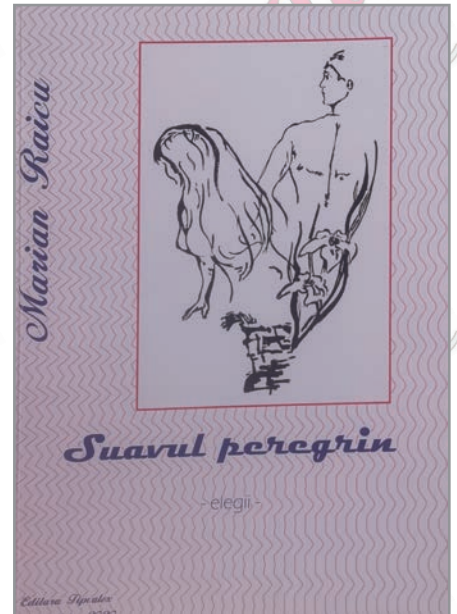
și tu pierdută-n vise
iar eu atât de-aproape
obosit de a fi viu
citind dezamăgit
nu scrie-n Biblie
nici printre gânduri
nici printre rânduri
ce culoare are cerul
pierdut
mă scufund în veghe
la ușa pe care
n-o voi deschide niciodată

așteptând în zadar să mă atingă
adormitul pește Killy

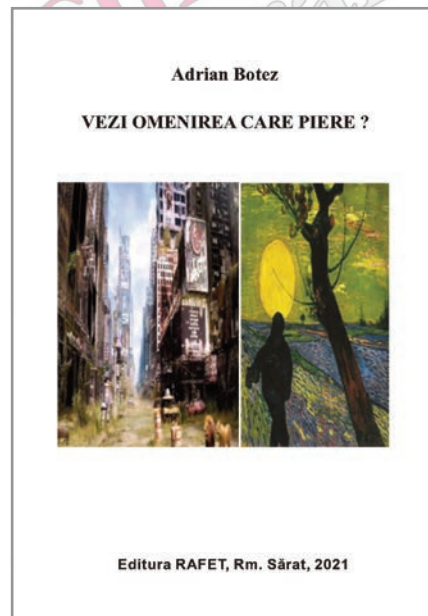
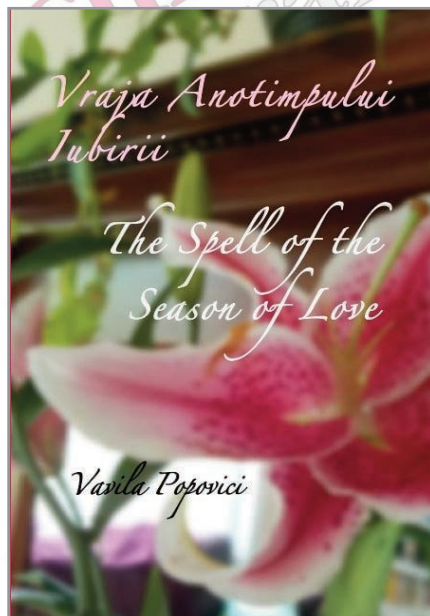
așteptând să miros
vestita floare furată de șarpe

nădejdea rămâne
a treia cale
teurgica variantă Enaru
încremenesc
și privesc
lumina târzie de toamnă
prăbușită pe un mesteacăn

Cărți din biblioteca revistei Climate literare

Cogito

„Poezia este dansul individualizat al cuvintelor conotative pe care nu-l vom vedea niciodată”, **Simon Petru Enaru**